EUGEN DORCESCU

113 POEZII

Antologie de autor

Cuvânt înainte: Andrés Sánchez Robayna

Eseu introductiv: Cezarina Adamescu

Editura Calameo, 2013

© Eugen Dorcescu

Notă asupra ediției

113 POEZII este o antologie constituită, deopotrivă, după un criteriu tematic (sunt incluse în Sumar numai poezii de factură aşa-zicând spiritual–metafizică, definitorii, cum s-a afirmat, în repetate rânduri, pentru scrisul autorului) şi după un criteriu estetic (s-a reținut ceea ce, în opinia, fatalmente subiectivă, a antologatorului, rezumă, esențializează şi reprezintă întregul unei biografii literare de câteva decenii). Culegerea este structurată cronologic: a fost urmată, în înşiruirea textelor, succesiunea, în timp, a cărților de poezie din care ele au fost selectate: **Omul de cenuşă** (antologie 1972 – 2001), 2002; **Biblice,** 2003 ; **Elegii**, 2003; **Moartea tatălui**, 2005; **În Piața Centrală**, 2007; **Omul din oglindă** (antologie 2003 – 2008), 2008. Excepție face **Rugăciunea regelui Manase,** plasată în final, înainte de ***Epilog***, dar apărută încă în 2001 (în volumul **Exodul**) şi preluată de **Biblice**. Pentru ediția de față, am adăugat corpusului inițial (publicat la Editura on-line Semănătorul, în 2009, sub titlul *Abyssus abyssum invocat* – corpus revizuit şi parțial redistribuit acum), într-o ***Addenda***, unsprezece poezii – unele dintre ele inedite, altele aparținând volumelor **Drumul spre Tenerife**, 2009 şi **Elegiile de la Bad Hofgastein**, 2010.

În frontispiciu: Eugen Dorcescu, Portret în bronz de Aurel Gheorghe Ardeleanu, 2006.

E.D.

CUVÂNT ÎNAINTE

„...O adâncă scrutare a sensului transcendenței – uneori inseparabil unit cu lecțiile misticii occidentale – îşi dă mâna, în această poezie, cu o viguroasă căutare metafizică (‘metafizică, nu filozofică’, insista Juan Ramón Jiménez), al cărei centru sau axă este ființa în fața eternității...Marea tradiție a poeziei române, de la Mihai Eminescu până la Tudor Arghezi – o tradiție pe care în Spania, sau în limba spaniolă, o cunoaştem, din nefericire, cu totul insuficient, se vede asumată în fiecare vers al lui Dorcescu, sublimată în fiecare din cuvintele sale, şi se leagă cu unele dintre marile procupări care, de la Mallarmé până la Luzi sau Bonnefoy, determină limbajul şi lumea celei mai vii poezii europene a modernității. Nu va fi inutil să se atragă atenția asupra lui Dorcescu ca poet european, în ciuda faptului că împrejurările sociale şi culturale ale țării sale, pe durata prea multor ani, l-au izolat, în mare măsură, în limitele propriei limbi, şi doar în vremea din urmă această operă a început a fi cunoscută în restul continentului. Fiindcă important este că în creația lui Dorcescu sunt puse unele din cheile cele mai adânci ale modernității poetice....”.

Andrés Sánchez Robayna
Universidad de La Laguna, Tenerife

POET VORBIND CU DUMNEZEU

Aşa cum mărturiseşte însuşi autorul în ***Notă asupra ediţiei***, ***"113 POEZII*** *este o antologie constituită, deopotrivă, după un criteriu tematic (sunt incluse în Sumar numai poezii de factură aşa-zicând spiritual–metafizică, definitorii, cum s-a afirmat, în repetate rânduri, pentru scrisul autorului) şi după un criteriu estetic (s-a reţinut ceea ce, în perceperea, fatalmente subiectivă, a antologatorului, rezumă, esenţializează şi reprezintă întregul unei biografii literare de câteva decenii)".*

Şi tot autorul precizează că antologia a fost structurată cronologic, după succesiunea, în timp, a cărţilor de poezie din care textele au fost selectate.

Încă din ***Prolog***, Eugen Dorcescu face o mărturisire demnă de marii mistici ai lumii: într-una din seri, vorbeşte, cu nimeni altul, decât cu Dumnezeu, în mare taină, *"la fel de clar, de simplu, de senin, / cum ai tăifăsui cu un vecin…"* ***(Prolog).***

Cu toate că declară că n-a fost cu neputinţă şi nici greu, poetul a trăit o adevărată experienţă mistică. Dumnezeu *"Iradia în fiecare gând, / În fiecare şoaptă şi impuls / În fiecare zbatere de puls".*

Mergând pe această linie, în acelaşi ton confesiv, autorul invită la tăcere şi contemplare asupra acestui mister: "*Tăcerea s-a umplut de sens şi*

ţel, / Tăcerea era drumul către El. / Aşa-I vorbeam. Spunându-I tot, deschis, / Aşa-I vorbeam : Abis lângă abis”.

Poet al marilor şi încântătoarelor imagini metaforice, al construcţiilor lirice de o frumusețe negrăită, Eugen Dorcescu ne introduce în această lume fascinantă, mirifică, a descifrării – atât cât poate mintea omenească descifra – categoriilor metafizice care se ivesc, accidental sau nu, în viața noastră, sub denumirea de lucruri extraordinare, minuni, fenomene supranaturale, şi nu le luăm în seamă, ori, dimpotrivă, sunt de natură să ne răstoarne destinul. Nu oricine este apetent la miracole. De altfel, omul a cerut întotdeauna semne, dovezi şi minuni, ca să poată crede şi aduce mărturie. Semnele au fost şi sunt, doar că noi nu le considerăm ca atare.

Măiestria discursului liric, bogat în imagini frumoase, în sintagme şi metafore izbutite, izvodite din căldura unui suflet liric prin excelență, dau bogăție şi un farmec aparte întregului volum. Poemele nu sunt intitulate, ci doar numerotate, dar acest procedeu nu diminuează cu nimic însemnătatea lor.

Viziuni stranii, animale fabuloase, cum e licornul, labirinte, dimensiuni abisale, ce îmbină realul cu fantasticul, asociații neaşteptate de cuvinte, sunt elementele principale cu care operează poetul.

Poet cu imense disponibilități sufleteşti, Eugen Dorcescu oferă, prin acest volum, tot ce e mai semnficativ în creația domniei sale, făcându-ne martori ai sensibilității, supleței exprimării, imaginației, viziunilor sale poetice, pe o plajă de câteva decenii, practic, de la debutul liric şi până în prezent.

Întreg volumul este o revelație poetică, de multe ori atingând sublimul în expresie, ceea ce încântă cititorul şi-i procură clipe de tulbure grație. Mai mult, poemele decurg unul din celălalt ca un fluviu suprem alunecând spre mare, întregul regăsindu-se în parte şi toate părțile alcătuind un întreg. Ceva rotund, misterios şi sacru, precum discul lunii argintând crengile, în nopțile când ființe cereşti coboară peste lume într-o plutire diafană pe un lăicer de mătase. Cuvinte bune de pansat vătămăturile. De uns, precum balsamul, rănile vechi şi cele de curând dobândite. Vitamine pentru un suflet slăbit de angoase. Într-o lume nebună, mercantilă, vorace. Cu doar câțiva străjeri îngereşti s-o apere, s-o recucerească, să ne-o redobândească.

Dar unde mai sunt visătorii? S-au pitit în spatele copacilor care s-au aplecat îndeajuns, ca să-i poată ascunde.

Poezia domnului Eugen Dorcescu are parfumul acela prețios, rafinat, mirosind a sublim, al barzilor de demult, care cântau, pe sub balcoane, serenade şi ode Domniței Poesis. Menestreli în drum spre castel.

“Cuprinşi de lunecare, iată-i duşi / Pe lungi cărări, în negre labirinte. / Deschide codrul uşi şi iarăşi uşi, / Rămâne cornul veşnic înainte” ***(2).***

“Veşnic pe drum, asta ni-i soarta / Veşnic pe drum căutând un castel”, sună versurile unui cântec folk, ce-a făcut vogă prin anii ’80.

Poezia aceasta are o rezonanță puternică în sufletele cititorilor. Însuşi vocabularul reclamă aceasta. La Eugen Dorcescu, chiar şi cuvintele vechi capătă o altă haină, dobândesc o strălucire, un sens aparte care se cere descifrat. Suavitate, cantabilitate, eufonie fără cusur, chiar şi atunci când e vorba de vers alb, cu rimă întâmplătoare. Încântă auzul şi, cu el, sufletul.

“Frumos şi pur, aşa ca la-nceput, / Mă aflu pe un ţărm necunoscut, / Un ţărm rotit din zare până-n zare / Cu vânt amar, cu scoici şi-n depărtare / Cu argintate, tulburi estuare./ Mi-s zilele şi casa de nisip ; / Nici nu mai ştiu : sunt chip, sunt arhetip ?” ***(4).***

Unele versuri aduc a pastel, altele, a elegie.

Îmbinarea, însă, a elementelor specifice pastelului cu reflecţia aforistică conferă unor poeme ritmul şi muzicalitatea rondelurilor şi sonetelor, dacă s-ar respecta structura. Dar poetul nu şi-a propus aceasta în mod manifest. *“În urmă vin alaiuri de livezi, / Departe-n faţă-i chiciură şi ninge. / E jos, e sus frumosul carusel ? / Porţi prin oraş o mască de armindeni - / Mereu la fel. Şi rimele-s la fel:/ Prieteni, caruselu-i pretutindeni”* ***(5).***

Uneori poetul cântă cu gura uscată, amară, frumusețea din jur, care ustură, arde şi doare: *“Dar iată, ca o molimă, pătrunde / Coşmarul şi pe insula din vis. / Ocupă retractilul paradis / Şi n-avem loc în univers niciunde”* ***(9).***

Un loc predominant în poezia lui Eugen Dorcescu îl are visul, subconştientul care prelucrează informaţia şi o redă, după meandrele lui necunoscute.

O poezie de stare, o poezie de atmosferă, plină de mister şi frumusețe, filtrată în retorte speciale şi pusă la decantat, să se limpezească, şi să rămână doar aurul chihlimbariu supus metamorfozelor de ani sau de-o clipă.

Şi, până la urmă, poetul se dezvăluie simplu: *“Secretul libertăţii mele e / Un suflet chinuit şi hieroglific./ Suflet al meu! / Ce calm şi ce aproape / De ţărmurile sensului plutim ! / Ca nişte vechi corăbii din Kittim, / Răsoglindite-n biblicele ape”* ***(12).***

Cu toate acestea, Eugen Dorcescu nu este doar un visător, un romantic şi un menestrel cântând la alăută. El se face, adeseori, portavocea mulțimii, stentorul care-şi strigă nemulțumirea că nimic nu e aşa cum ar trebui să fie:

“*În neîncăpătoarea colivie / A lumii, învrăjbiți, ne-nghesuim./ Căci nu suntem ce-ar trebui să fim / Şi lumea nu-i ce-ar trebui să fie. / Modelu-*

nfăţişat de Marea Carte / Ne e tot mai abstract şi mai străin. / Fiinţe purtătoare de venin, / Murim încet şi reproducem moarte. / Călătorim de-a valma, sub elipsa / Şi ţepii duri ai aştrilor de fier. / Şi iată-n zare primul Cavaler / A răsărit: vestind Apocalipsa!" ***(14).***

Ar putea părea dur, dacă duritatea lui nu ar fi pe deplin justificată. Poetul nu poate ocoli tribulaţiunile vremii în care vieţuieşte. Şi totuşi, trecând prin aceste tulburi vremi, se aude, ca din depărtare, un suav ecou de romanţă, care îndulceşte tonul exigentului poet.

Cu o privire extrem de lucidă, poetul se circumscrie timpurilor actuale astfel: *"Mi-aduc aminte-un deal : urcat cu greu, / Pustiu şi pârjolit, plin de crevase. / Cumplitul foc ceresc îl devastase./ Mi-aduc aminte-un deal : acela-s eu ! / Celestul foc te pune la-ncercare / Din când în când. Te arde pân' la os. / Te lasă gol şi pur şi luminos, / În disperarea ta izbăvitoare. / Te circumscrie : infinit de mic, / Atol de duh pe-o mare genuină./ Nu te mai temi de orice-ar fi să vină — / Nu mai regreţi că-n urmă nu-i nimic"* ***(19).***

Poezia lui Eugen Dorcescu are calităţi extraordinare: este de o eufonie perfectă, de un ritm desăvârşit, după toate regulile teoriei versificaţiei. Nimic nu distonează, nimic în plus şi nimic în minus. Rareori se ajunge la o asemenea perfecţiune a versului, şlefuit cu migală şi cu măiestrie. Numai un exemplu şi ar fi de ajuns: *"Pe-alee-n faţa mea — un porumbel. / Descins din albăstrimi, ca Sfântul Duh. / Un mesager de raze şi de puf, / Chemându-mă, din lume, către El. / O clipă a durat. Sau nici atât. / S-a revelat o clipă Cel Ascuns. / Dar cât a fost, a fost îndeajuns / Să-mi smulgă laţul morţii de la gât. / Verdeaţă-n jur. Copaci. Şi flori. Şi-un cer / În care urbea-ntreagă se topea. / Sorbeam adânc. Eram. Şi El era. / Şi-aştept să vină iar de nicăieri"* ***(21).***

Nu sunt uitate nici tradiţiile religioase de sărbători, îndeosebi de Sfântul Ilie, când lumea se aduna în zăvoi, la nedeie, şi-l prăznuia pe Sfânt, după datină: *"Copii şi bătrâni se priveau tremurând / în bulboane, / pluteau deopotrivă în ape şi / nori, pluteau în vâltori diafane. / Viorile murmurau. Seara năvălea / dinspre râu, dinspre dealuri, / ne-nveleam în răcoare şi-n vis, / ca nişte sinucigaşi fericiţi / ce coboară lin, tot mai lin, pe prundişuri, în valuri. / Încă din zori, ziua ne aduna în zâmbetul ei, / în cosmica ei desfătare. / Sorbeam vinul din cupe de flori, / aşezaţi la o masă de-azur, între lună şi soare"* ***(23).***

Autorul pune în antiteză sărbătorile din zilele noastre, cu vin, lăutari şi încăierări, oamenii uitând de faptul că e zi de sărbătoare religioasă şi ar trebui să fie foarte pioşi.

Pornind de la sintagma ***Abisul cheamă abis***, autorul constată cu tristeţe decăderea societăţii şi a moravurilor până într-atât, încât valorile s-au

răsturnat şi tot răul nu mai lucrează în adânc, ci a ieşit la suprafață, făcând ravagii în lume. Cuvinte şi sintagme precum: în zadar, hău, abis, ruină, urât, negură, plagă, neant, rumoare deprimantă, sordidă, ziua e monotonă şi rea, chin, penitență, foarte mult negru, teroarea abisului, fântâna de vid, lumea ternă şi murdară, otrava amintirii, blasfemii, crime, coşmaruri, cădere, moarte, adâncul, nimicirea, „abaddon", demența, cumplite aduceri-aminte, umbre, neagra lumină, semeni demonizați, tristețe, slăbiciune şi disperare, dezgust, delir sinistru, agonie, un colț de lume în declin, satanice scuturi, întunecime, glodul zilei, lacrimi de gudron, precum şi negativisme: niciodată, nicicând, niciunde, necine oglindesc stările de care este cuprins autorul, la vederea peisajelor devastatoare de azi, acolo unde erau oaze de frumusețe, cu flori şi ierburi parfumate. Toate acestea alcătuiesc „*carnavalul vremii"*. Viziuni apocaliptice foarte sugestive sunt înfățişate în culorile cele mai sumbre, nu ca să înspăimânte, ci doar ca să atragă atenția, semnalul de alarmă asupra necesității schimbării mentalității şi atitudinii față de viață, care este un drept dobândit şi trebuie apărată cu orice preț. S-ar putea crede că autorul este un pesimist. Că e înrudit spiritual cu Bacovia. Dar nu, fiindcă acelaşi Eugen Dorcescu scrie versuri de o rară frumusețe şi blândețe, dovadă a sufletului său delicat, doldora de sublim şi iubitor de oameni. E o reacție firească la distrugerile ce se petrec în zilele noastre, atât din punct de vedere economic, cât şi social şi moral. Dar, mai cu seamă, durerea autorului este din pricina ruinării omului căzut în depravare, în lăcomie, în sete de putere.

Ce-i rămâne unui intelectual rafinat, trăitor în mijlocul cărților şi al artelor frumoase, într-o societate unde accentul este pus pe nonvaloare?

Poetul este şi rămâne un vizionar, un tribun, care-şi strigă, cu glas de stentor, mesajul în Cetate. Uneori, chiar şi făcând un rechizitoriu şi o radiografiere fidelă a societății, pe segmentul de timp care i-a fost acordat de Creator. El nu stă cu mâinile-n sân. Cu forța de penetrație a cuvântului care taie, bate, şfichiuieşte, loveşte aspru, dar şi mângâie, alină, încurajează, ridică din țărână, poetul se află în poziția de militant pentru viață şi pentru om, într-o lume în continuă prăbuşire.

„Semenii / se demonizează treptat. Strada e plină / cu umbrele lor, rătăcind în / neagra lumină. / Soarele însuşi pătrunde cu greu / şi topeşte / pasta aceasta ce fierbe,/ duhnind, / diavoleşte. / Prin parcuri, câini şi umane rebuturi / pângăresc orizontul, se-ascund / sub nevăzute, dar satanice scuturi. / Strada nu-i stradă, ci drumul / ce duce spre cădere şi moarte ; / ziua nu-i zi, ci răgazul / cumplit ce doar de trecut ne desparte. / Viitor nu există. Casa nu-i casă, / scara nu-i scară. / Coborâm şi urcăm. Ne cuibărim, ca în uter, / în teribila gheară" ***(25).***

În această atmosferă, în această exasperare existențială izvorâtă dintr-un soi de mal-de-vivre, ochiul poetului priveşte cu tristețe florile abia deschise, dorind să uite, fie şi pentru câteva clipe, de coşmarurile de zi şi de noapte care au invadat viața însăşi. Dar şi florile par nişte *"mesageri metafizici, ermetici, înfricoşători, / în lumina feroce"* ***(28).*** De fapt, autorul caută cu înfrigurare, în toate peisajele lumeşti, Paradisul pierdut. Vorbele *Ecclesiastului* sunt tot mai pătrunzătoare în trup şi minte: Deşertăciune! Goană după vânt! Totul nu e decât deşertăciune. Nimic nou sub soare! Citindu-l şi recitindu-l pe Quohelet, îi răsar în minte fragmente din *"visul-veghe"*, un mesaj deloc optimist, o viziune asupra lumii, în căutarea acelui "*abis de lumină". "Nimic nou, nimic vechi între / cer şi pământ"* ***(61).***

Înstrăinarea poetului, chiar şi la el acasă, dar mai cu seamă printre străini, îl face să cadă în mrejele tristeții, ale angoasei existențiale şi deprimării: *"Nu mă mai simt în țara mea acasă. / Nu sunt acasă nici printre străini. / Dă-mi Tu, Cel Veşnic, țara luminoasă / În care fi-vom înşine lumini. / Aici, mânați de-al beznelor harapnic, / Huliți de semeni, sfâşiați de câini, / Gustăm plângând din trupul sfintei pâini, / Dorindu-ne plecarea cât mai grabnic. / Şi eu, asemeni, pentru-a câta oară / Cuvintele profetului le spun ?/Destul. Mă ia ! Căci nu sunt eu mai bun / Decât strămoşii mei de-odinioară"* ***(37).***

Nimic mai trist decât această realitate care înăbuşă spiritele să se înalțe.

Drama existențială nu este numai a poetului, dar a întregii intelectualități şi a celorlalte clase ce trudesc în zadar.

A aştepta ca mânia divină să se dezlănțuie, nu este o soluție. Să ne amintim ce au făcut locuitorii din Ninive, în frunte cu regele lor, la avertizarea profetului. S-au întors la Dumnezeu printr-o pocăință aspră, înveşmântându-se în saci şi presărându-şi cenuşă pe cap. Sau în timpul de dinainte de marele Diluviu. Oamenii îşi vedeau înainte de treburile lor şi nimeni nu a luat aminte la spusele lui Noe, un om iubit de Dumnezeu. Nici măcar atunci când Noe şi-a întocmit corabia, n-au vrut să ştie, să asculte de avertizările lui.

Desigur nu este vorba de aşa ceva în zilele noastre. Dar puțină mortificație şi luare-aminte la semnele Timpului nu strică, din contră, sunt binevenite.

„Aici e spărtura prin care / providența inundă istoria, / aici, unde sângele pătează pavaje şi / ziduri, înroşeşte memoria. / Aici, unde sufletul contemplă / cu spaimă tavanul de fulgere, / ca pe-o dorită, teribilă, mântuitoare / mirungere" ***(25).***

Ce ar avea de făcut un creator în tumultul oraşului, doldora de zgomote de tot felul? Unde să-şi găsească liniştea şi dorința creației, când totul e infestat, invadat de "*minciună şi ură şi moarte"?* Şi unde este acea "frumusețe care poate salva lumea?" Desigur, alinarea n-o poate afla decât în Dumnezeu: *"Casa mea e o insulă pustie, /un luminiş de pădure. / Iar eu sunt un pustnic, cu trupul / secat şi cu pletele sure. / Nu-mi trebuie semeni, nu / mai vreau să citesc nici o carte. / Căci şi unii şi altele nu-nseamnă decât / minciună şi ură şi moarte. / Ascult marea sau vântul unduind în văzduh, / murmurând noaptea-ntreagă. / Duhul îmi picură-n suflet / indicibila-i vlagă. / Somnul e-asemenea veghei, veghea / e-aidoma somnului. / Totul se-amestecă./ Totul e pur, ne-nceput, / în grădinile Domnului. / Am uitat cine sunt. Mi-am uitat pergamentul, / mica glorie, pana. / Stau, în zori, plin de rouă, pe prag. / Şi privesc : Domnul străbate poiana"* ***(32).***

Metafore notabile precum: "*vâltori de azur"; "alcoolul luminii"; "a solitudinii infinită splendoare"; "peştera sufletului"; "O lumină scăzută, cu iz de primăvară"* se regăsesc la fiecare pas, dând un plus de farmec cărții.

Eugen Dorcescu – un poet neliniştit, reflexiv, care nu poate rămâne indiferent la ravagiile răului din jur, un om care înoată prin vâltorile zilei şi ale nopții, cu singura dorință de a-şi desăvârşi trecerea prin creație. În pelerinajul său către Ierusalimul ceresc, omul este supus multor încercări şi trebuie să le învingă pentru a ajunge la ținta finală.

Şi încă o autodefinire: *"În sufletu-mi nocturn şi luminos, / Eu însumi stau în stratul său de jos, / Pe când tot eu aş vrea să fiu, dar nu-s, / În străvezimea lumilor de sus. / Nu-s nici la mijloc. Nu sunt nicăieri. / Sunt un şirag de zboruri şi căderi, / O dâră sângerie în abis, / Scris şi nescris pe-al duhului zapis. / Amestec sunt de bine şi de rău, / Desprins şi nedesprins de chipul Tău"* ***(43).***

În acelaşi ton, autorul se întreabă, de bună seamă, retoric: *"De ce sânger şi umblu sub / tăiosul zenit ?"* Şi răspunsul vine, în acelaşi poem: "*Tot ce-am fost şi-am / trăit, / tot ce sunt e, de fapt, un / regret nesfârşit"* ***(47).***

Concluzia oferită este un fel de determinism, un fatuum, de care omul nu are cum să scape: *"Nu-i nimeni vinovat. Aşa ni-e scrisa. / Dar chipul, ros de vremuri, plânsu-mi-s-a / Când îl zăresc cum, delirant, îşi duce / Destinul amânat lângă o cruce. /* ***Scriptura*** *spune : Strângi exact ce sameni. / Pe-ogoare cresc ciulinii tot mai zdraveni / Şi-agonizează câini şi infraoameni"* ***(52).*** Şi în alt poem: *"Aceasta-i rânduiala : Va urca / Ins după ins, la rând, Golgota sa…"* ***(53).***

E necesar de precizat că Eugen Dorcescu nu merge pe nici unul din drumurile bătătorite de înaintaşi, el nu este un scriitor de clişeu,

originalitatea lui constă în chiar frumusețea şi robustețea limbajului, uneori frust, dar vioi, antrenant, fără să imite pe nimeni. În acest sens, el este cât se poate de original, chiar dacă ştie că nu poate să placă tuturor, îşi păstrează fiorul liric şi metaforic propriu, fără să țină cont de canoane, de şcoli, de grupări literare. Cu adevărat este un scriitor neasemuit.

Cu atât mai puțin îi pasă de opinia criticilor.

În felul acesta îşi păstrează intactă forța de creație şi originalitatea.

Când nu scrie poezie cu rimă, Eugen Dorcescu îşi menține ritmul interior şi măsura şi foloseşte rime întâmplătoare pentru eufonie şi pentru frumusețea întregului. Toate poemele au un tâlc care se apropie de morala fabulelor, în orice caz, finalurile sunt edificatoare şi neaşteptate prin asociațiile spontane pe care autorul le face pentru a trage o concluzie pe măsura conținutului poeziei. Toate poemele au cel puțin un dram de filozofie în ele şi te invită la meditație: *"semnificația întâmplărilor, / nu ştim ce înseamnă / sens, întâmplare"* ***(68).*** Este foarte important să cunoaştem aceste "*fărâme de sens*", pe care "*vântul le / poartă, pe care / apa le duce ./ Apoi, vântul şi apa, / la rându-le, / coboară, fluturând, / în neant, ca nişte pânze de ceață, / ca nişte eşarfe. / Aceasta e desăvârşirea / nimicului. / Tatăl poate exista / fără lume. / Dar lumea / nu poate / exista / fără Tatăl"* ***(69).***

Iată, aceasta este noima, sensul existenței umane şi axioma aceasta este universal valabilă.

Poetul ne poartă în lumile *"fără de vreme"* şi "*fără de hotar"* şi, pe urmele paşilor lui, aflăm urmele lui Dumnezeu.

Versuri admirabile, precum: ***"****Muntele poartă sfeşnicul lunii / pe piept"* ***(57).*** Un alt mesaj la fel de important este acesta***: trăim fiecare sub semnul sfintei cruci:*** *"Pe casa de-alături e / desenată o cruce. / Pe cealaltă, la fel. Drumul însuşi / colindă din răscruce-n răscruce. / Munții revarsă nori de / tămâie din imense potire. / Ceva din noi ştie, ceva din ei / ştie că totul e doar răstignire. / Vântul (sau Duhul) ne-o spune / când vine, ne-o spune când / iarăşi se duce. / Lacrima chiar, căzută pe piatră, / are formă de cruce"* ***(60).***

Motivul sfârşitului lumii, Armaghedonului, se regăseşte în unele poeme, ca lupta supremă dintre bine şi rău. Dar cel mai obsedant sentiment este cel van, de zădărnicie: *"Din nou răsare soarele-n zadar. / Şi, ca şi ieri, zadarnic va apune. / Zadarnici sori, zadarnicele lune / Măsoară-un timp zadarnic, iar şi iar. / Zadarnic ieşi în prag. Zadarnic pleci. / Şi-apoi te-ntorci. Şi iar le faci cu schimbul. / Străbați în van zadarnice poteci, / Căci spațiu-i mai zadarnic decât timpul. / Şi tu eşti mai zadarnic decât tot./ Şi totu-i mai zadarnic decât tine. / Strivite de mesajul cosmo-glot, / Cuvintele,*

sărmanele, nu pot / S-absoarbă taina tainicului cod – / Şi vin la uşa Tainei să se-ncline" ***(66).***

Eugen Dorcescu ştie că: *"Cea mai sigură / cale către / cunoaştere / e suferința"****(67)***. De aceea, acceptă, în numele acestei suferințe ispăşitoare proprie omului, orice nedreptate.

"*Un om şi o cruce*". Autorul îşi recunoaşte condiția umană şi se supune voinței Celui care l-a creat şi i-a dăruit-o. Pentru autor, întunericul e însăşi lumina sau invers: *"la acel intuneric profund, / absolut, / la acel intuneric perfect, / care-i însăşi lumina"* ***(71).*** El are şi o definiție proprie a luminii: *"Lumina – substanță / a eternității"* ***(76).***

Poeziile cu conținut mistic sunt de o frumusețe fără cusur, mai ales cele care vorbesc despre biserică, despre icoane, credință, fânul din curtea bisericii, obiecte de cult, moaşte, cruce, lumânare, prescuri şi celelalte care asigură ritualul Sfintei Liturghii. Unele imagini sunt atât de frumoase, încât par a fi o pregustare a Paradisului. Şi, de fapt, aceste poeme sunt cele mai reuşite, mai emoționante, tinzând către desăvârşirea ființei. Lumina, desigur, are şi aici, rolul primordial.

"*E atâta lumină! / Toată făptura / Îl aşteaptă pe Domnul să vină. / Munții, colinele, / Poiana, izvorul, / toate-şi clamează, / în limbajul luminii, / nerăbdarea şi / dorul. / Oamenii doar, / covârşiți de lumină, / par gârbove semne, / hieroglife de tină. / Au uitat că sunt / duh, / că în ceruri îşi au/ şi Stăpânul şi / casa"* ***(81).***

O serie de poezii sunt închinate Duhului, *"Duhul,* ***Ruah****, / izvorând, / printre stropii de aur, / dinspre amurg, / dinspre grota / luminii"* ***(85).*** ***"****Numai Duhul / se poartă / pe deasupra genunii"* ***(91).***

Tema morții este şi ea prezentă în aproape toate poemele, ca o surdă amenințare de care trebuie să țină seama fiecare: *"Cat drept aceea-n sinea mea şi zic: / Ființa întru moarte nu-i nimic / decât reminiscență şi-aşteptare"* ***(Chipul).***

Dintre toate motivele abordate, cel legat de suflet este cel mai frecvent. Ce altceva este sufletul, pentru poet, decât "*un straniu amestec / de-azur şi lentoare letală"* ***(97)***?***.***

Ultima parte a volumului este alcătuită din mai multe poeme tematice, ample, cu următoarele titluri: ***98 (Chipul); 99 (The ashes man) ; 100 (Adam); Rugăciunea regelui Manase ; Epilog; O arhi-amintire; Totem; Elegie; Cântec miezonoptic; Nirvana; Añoranza; Progres; Heiligenblut; Fiul risipitor; Samsara*** şi enigmaticul text ***Ibru*** (ce-şi ia numele de la un hidronim ce face parte, se pare, alături de altele: *Sohodol*, *Jaleş*, *Gomnuşa*, ca şi de mereu prezenta *Poiană*, din mitologia personală a lui Eugen Dorcescu).

Rugăciunea regelui Manase pare a fi un psalm de pocăință în care suveranul cere îndurare. Autorul vine cu precizări în ceea ce priveşte acest text liric: *"Stihuire după ultimul text din **Vechiul Testament**. Manase a domnit în Ierusalim, între anii 693 şi 638 î. Hr., iar rugăciunea sa a fost înălțată pe când se afla rob în Babilon (**IV Regi 21**; **II Paralipomena 33**)"*.

În integralitatea lui, volumul ***113 Poezii*** al prodigiosului scriitor Eugen Dorcescu este o reuşită din toate punctele de vedere. Citindu-l, eşti inundat de "*o fericire genuină",* care întârzie mult după ce ai întors şi ultima filă. Ceea ce nu e puțin, dimpotrivă.

.

Cezarina Adamescu

3 septembrie 2013

Motto:
La duración de nuestra vida es de setenta años,
la de los más fuertes, ochenta,
pero en su mayor parte no son más que trabajos y miseria,
pues pasan aprisa y nosotros volamos.
(Salmo 90/89, 10)

P r o l o g
(În tăcere)

N-a fost cu neputință. N-a fost greu.
Aseară am vorbit cu Dumnezeu.
La fel de clar, de simplu, de senin,

Cum ai tăifăsui cu un vecin...
E drept că El tăcea. Sau, mai curând,
Iradia în fiecare gând,
În fiecare şoaptă şi impuls,
În fiecare zbatere de puls.
Doar eu grăiam. Şi iată că, treptat,
Discursul în tăcere s-a mutat,
Tăcerea s-a umplut de sens şi ţel,
Tăcerea era drumul către El.
Aşa-I vorbeam. Spunându-I tot, deschis,
Aşa-I vorbeam : Abis lângă abis.

1

În clopot de-ntuneric luna bate.
E-un naos marea. Golul, dedesubt,
Se-acoperă cu-un pod de alge, rupt.
Concentrice văpăi dezghiocate.

Un miez de foc alunecă pe creste
În râpe-ntunecate strălucind.
Vin zorile, cu grape de argint.
Nimic nu e aicea. Totu-i peste.

2

O urmă temătoare de licorn
Însângerează pajiştea. E-o rază
Pe care răsuflarea unui corn
Ca într-o pantă limpede se-aşază.

Cuprinşi de lunecare, iată-i duşi
Pe lungi cărări, în negre labirinte.
Deschide codrul uşi şi iarăşi uşi,
Rămâne cornul veşnic înainte.

Gonesc şi-acum, gonesc în infinit —
Cu funii verzi îi fură paradisul.
Lichidul corn, cel mult prea vălurit,
E depărtarea însăşi, e abisul.

3

Dacă n-aş fi aici,
oare pustiul şi marea ar fi ?
Iată ce m-am întrebat în zori,
când am ieşit în goană din mare
şi m-am întins pe nisip.
Şi-atunci,
bucuria s-a stins, a pierit.
Şi n-am mai găsit în inima mea
nici măcar o fărâmă de spaimă.
„Deci nu le pot pierde, mi-am zis,
de ce să mă tem ?”
Şi, iată, marea, sub privirile mele,
s-a domolit.
Şi culmea ei neagră
s-a frânt în genune. „Vai mie, am strigat,
ce poate să-nsemne minunea aceasta ?”
Iar nisipul, ca o ceață, mi-a acoperit glasul.
Şi vidul apei
îl purta spre abis.
„Nu te bucura, nu te teme.

În mare te pierzi, în nisip.
Eu sunt abisul”.

4

Frumos şi pur, aşa ca la-nceput,
Mă aflu pe un țărm necunoscut,
Un țărm rotit din zare până-n zare
Cu vânt amar, cu scoici şi-n depărtare
Cu argintate, tulburi estuare.
Mi-s zilele şi casa de nisip ;
Nici nu mai ştiu : sunt chip, sunt arhetip ?
Când trupul meu se-apleacă peste unde,
Cel din adânc tresare şi se-ascunde —
Şi totuşi, fără caznă, mă regăsesc oriunde.
Căci între împrejuru-mi şi suflet nu-i nimic :
Nu pot şi nu încerc să le despic
Cerul de cer şi soarele de soare,
Marea de mări, uitarea de uitare.

5

April, pe durul Mart cu ochii verzi
Spre alt tărâm al negurii-l împinge.
În urmă vin alaiuri de livezi,
Departe-n față-i chiciură şi ninge.

E jos, e sus frumosul carusel ?
Porți prin oraş o mască de armindeni —
Mereu la fel. Şi rimele-s la fel :
Prieteni, caruselu-i pretutindeni.

Totu-i să fii în stare să-L găseşti
Pe-Acela care e*. Pe-Acela care
E dincolo de cruguri, de poveşti,
De curgere, rotire şi uitare…

aprilie, 1982

_____
* În ***Ieşirea*** 3,14, Dumnezeu se defineşte pe Sine Însuşi astfel : ***'Èhyèh 'Ashèr 'Èhyèh*** (ebr.) ; gr. : ***Égô eïmi ho ôn***; lat. : ***Ego sum qui sum***.
Vezi ***Les Saintes Écritures,*** 1995, p. 92.

6

Mă tăvăleşte-n brazde, ca pe-o grapă,
un demon, cu pulpanele de apă,
în nori de fosfor bolţile se-ngroapă.
De ce mă mir ? Acesta este locul,
acolo-s vatra, cleştele şi focul,
acolo te găsesc. O sărutare
pe fierul gol, pe umbra-ți ce tresare,
pe flacără… Se risipeşte drogul
privirii de-altădată. Inorogul
transcrie-n vid, pe ziduri, ***Decalogul***.

7

Ce-mi mai poți spune,
tu, biată făptură,

adiind — ca oricare alta —
a floare, a moarte ?
Senina pietate a zilei,
noaptea
iertătoare, străveche,
ne cunosc îndeajuns...
Voi urma calea lor,
îngăduința lor strivitoare.
Voi iubi fără trup. Mila,
dezgustul : ce desfătare amară !
Câtă liniște-n jur ! Sufletul
pâlpâie-ncet în amurg
printre viscerele-ți tulburi.

8

Copacii înfloriți până la poale
Sub revărsări de soare şi azur,
Cu păsări şi albine împrejur,
Sunt chipul pur al amintirii Tale.

Şi râul. Şi zburdalnicul ecou.
Şi pajiştea cu verdea ei prezență.
Tot peisaju-i o reminiscență,
Cât pare el de proaspăt şi de nou.

Şi totuşi, în străvechea primăvară,
Mă pierd. Şi-s fericit. Un altul sunt.
Ins de țărână, sânge şi Cuvânt,
Ce vede pomi şi flori întâia oară.

9

Realul coşmaresc, pe negândite,
A năvălit în plină veghe. Şi
N-a încetat de-atunci a se lăți
Fălos că ne sfărâmă şi ne-nghite.

Ne-am tot retras din față-i. Ne-am proscris.
Cum te agăți de-o ramură, de-o stâncă.
Până-am găsit prăpastia adâncă
A visului. Şi am plonjat în vis.

O vreme, deci, am viețuit visând
Şi am trăit aievea doar coşmarul.
Ne-am măsurat afectele cu parul :
Când Cain şi când Abel, rând pe rând.

Dar iată, ca o molimă, pătrunde
Coşmarul şi pe insula din vis.
Ocupă retractilul paradis
Şi n-avem loc în univers niciunde.

10

Se străduieşte visul noaptea-ntreagă,
În ceea ce numim subconştient,
Se străduieşte, sobru şi atent,
Să cearnă, să discearnă, să aleagă.

Imensa informație sordidă
Ce năvăleşte-n cuget ca un val
Încearcă el, străjerul abisal,
S-o scoată din abis şi s-o ucidă.

E-o luptă şi incertă şi cumplită,
Căci ofensiva creşte zi de zi.
Absurdele, stupidele armii
Sporesc în jur, ca marea, şi se-agită.

Dar visul nu cedează. Visul nu e
Supus decât divinului îndemn.
Din sufletul întins cruciş pe lemn
El smulge lănci şi-nsângerate cuie.

11

Acel tablou în care, pentru-o clipă,
Am nimerit, acea natură vie,
Ce exista şi ea, asemeni mie,
Ca tot ce din neant se înfiripă

Mi s-a părut o crudă mascaradă,
O tragică batjocură, o farsă.
Părea că însuşi diavolul ne varsă
Din gura lui în piețe şi pe stradă.

Am căutat cu teamă spre eternul
Ochi arzător, spre limpedele soare.
După-amiaza clară de ianuare
Se-asemăna dramatic cu infernul.

12

Am rătăcit destul idilizând

Pe cei din jur (pe mine însumi poate).
Într-o lumină crudă astăzi toate
Se dezvelesc hidoase, precum sunt.

Nu vreau să definesc şi să calific.
Pe cine să calific ? Şi de ce ?
Secretul libertății mele e
Un suflet chinuit şi hieroglific.

Suflet al meu ! Ce calm şi ce aproape
De țărmurile sensului plutim !
Ca nişte vechi corăbii din Kittim ,
Răsoglindite-n biblicele ape.

13

În zori, oraşu-nzăpezit îmi pare
Că-i chipul Miriamei în deşert :
Brusc invadat de lepră şi inert,
Zămislitor de spaimă şi oroare.

Oraş lepros, cu gropi şi cu gunoaie,
Cu-njurături, borfaşi, cu nunți de câini !
Simt pe obraz, în gură şi pe mâini
Saliva ta de stronțiu şi de zoaie.

Mă zguduie dezgustul. Trec pe stradă
Şi tremur ca o coardă, ca un ram.
Calc pe obrazul bietei Miriam
Acoperit de lepră şi zăpadă.

14

În neîncăpătoarea colivie
A lumii, învrăjbiți, ne-nghesuim.
Căci nu suntem ce-ar trebui să fim
Şi lumea nu-i ce-ar trebui să fie.

Modelu-nfățişat de Marea Carte
Ne e tot mai abstract şi mai străin.
Ființe purtătoare de venin,
Murim încet şi reproducem moarte.

Călătorim de-a valma, sub elipsa
Şi țepii duri ai aştrilor de fier.
Şi iată-n zare primul Cavaler
A răsărit : vestind Apocalipsa !

15

În visul tragic, paradisiac,
Sub pomii înfloriți, în verdea vale,
Mi-apare iar conturul ființei tale
Pe care-n van cuvintele-mi o tac.

Nu pot să ştiu, nu ştiu a prevedea
Momentul resurecției nocturne.
De-aceea, ca-n cenuşa unei urne,
Pătrund pierdut, uituc, în umbra ta.

Dar cum să scap de ură, de oroare,
De culpă, de uitare, de dezgust ?
Le port şi-n vis. Şi, cu delicii, gust
Bunăvoința lor ucigătoare.

Până ce zorii mângâie cu botul
Ferestrele şi urmele-ți le şterg.
Tresar, mă scol, şi iar învăț să merg
În lumea unde ireal e totul.

16

Obiecte triste, simplu referent,
Obiecte — ca şi omul — muritoare
Sunt proiectate-n slavă şi splendoare
De ochiul nostru laş şi indecent.

În felu-acesta, însă, ființa lor
(Modestă, trivială, acefală)
Pătrunde-n ființa noastră ca o boală,
Ca un flagel cumplit, nimicitor.

Pătrunde, şi supune, şi devoră,
Anihilează eu şi supra-eu.
Abia atunci aflăm că un ateu
E-un idolatru care se ignoră.

17

În toamna neguroasă, ca o mare
De ceață, şi de frunze, şi de fum
(O toamnă de romanță, de album,
În aparența ei înşelătoare),

Cel mai cumplit din toate câte sunt

E chiar delirul sensului. Ființa
Îşi pierde limpezimea, conştiința,
Exacerbându-şi forma de pământ ;

E doar inevitabila tortură
A gândului (spre-a deveni mai pur !),
E corul cacofonic dimprejur
Cu partituri de sânge şi de ură.

Acordurile straniei orchestre
Se iau şi se reiau fără istov.
Iubiții mei, să nu-l uităm pe Iov
Care-a trecut, curat, prin toate-aceste…

18

N-a fost şi nu va fi şi nici nu este
Decât substanța lumilor celeste ;
Iar magma care suntem nu există.
E-o glumă, o butadă alchimistă,
Un fals, o aparență, o părere…
De-aici, numai iluzii şi durere,
Antipatii, amoruri inutile,
Stupide fragmentări în nopți şi zile,
Căderi, ambiții, glorii, vanitate.
Iah Elohim le rânduieşte toate,
El ştie până când şi până unde.
Degeaba-ntrebi : răspunde, nu răspunde.
Degeaba speri : ți-arată, nu ți-arată…

O, Domnul meu, de s-ar sfârşi odată !

19

Mi-aduc aminte-un deal : urcat cu greu,
Pustiu şi pârjolit, plin de crevase.
Cumplitul foc ceresc îl devastase.
Mi-aduc aminte-un deal : acela-s eu !

Celestul foc te pune la-ncercare
Din când în când. Te arde pân' la os.
Te lasă gol şi pur şi luminos,
În disperarea ta izbăvitoare.

Te circumscrie : infinit de mic,
Atol de duh pe-o mare genuină.
Nu te mai temi de orice-ar fi să vină —
Nu mai regreți că-n urmă nu-i nimic.

20

Asculți în noapte ploaia la fereastră
Cum cade, cum se-adună strop cu strop.
Asculți în noapte biblicul potop
Reiterat subtil în vremea noastră.

Corabia aşteaptă. Să te poarte
În mediul ei restrâns şi inocent,
Sfidând dezlănțuitul element,
Peste abisul creaturii moarte.

E ca într-o matrice. Cald şi bine.
Minciună, ură, crimă nu mai sunt.
Urci treptele celestului mormânt

Şi Domnu-nchide uşa după tine.

21

Pe-alee-n faţa mea — un porumbel.
Descins din albăstrimi, ca Sfântul Duh.
Un mesager de raze şi de puf,
Chemându-mă, din lume, către El.

O clipă a durat. Sau nici atât.
S-a revelat o clipă Cel Ascuns.
Dar cât a fost, a fost îndeajuns
Să-mi smulgă laţul morţii de la gât.

Verdeaţă-n jur. Copaci. Şi flori. Şi-un cer
În care urbea-ntreagă se topea.
Sorbeam adânc. Eram. Şi El era.
Şi-aştept să vină iar de nicăieri.

22

Un duh eroic şi tragic a-nviat dintr-o dată
cetatea ce părea definitiv
degradată.
Un duh care trece din suflet în
suflet, din privire-n privire,
un duh ce ne plasează departe
de ură, mai presus de iubire.
Schimbarea aceasta, desigur, e-o
cerească minune.
Muzica Duhul o cântă, cuvintele

Duhul le spune.
Întunericul însuşi face perceptibil misterul,
reflectoare, izvorând din abis,
spintecă şi deretică cerul.
Şi iată, în lucrarea divină, tiptil se
strecoară
(spre-a strica, spre-a răni) apocaliptica
fiară.
Iat-o, cu privirile blânde, cu duioase suspine,
încearcă să surpe, să toarne venin,
să dezbine.
Stârneşte invidii, competiții, dispute,
pe cei de nimic împotriva celor buni
îi asmute.
Se retrage apoi. Şi din jilțul infernului
contemplă dezolanta risipă,
contemplă dezastrul uman, ce se lățeşte,
ca o pecingine, clipă de clipă.
Se retrage în jilț. Şi se bucură. Râde.
E-ncântată, uimită. Suntem (decât însăşi
crezuse) făpturi mult mai docile, mai
cumplite, mai hâde.

23

Pe vremuri, de Sfântul Ilie, în zăvoi,
la nedeie,
râul înconjura mulțimea cu lichidele lui curcubeie.
Copii şi bătrâni se priveau tremurând
în bulboane,
pluteau deopotrivă în ape şi
nori, pluteau în vâltori diafane.
Viorile murmurau. Seara năvălea

dinspre râu, dinspre dealuri,
ne-nveleam în răcoare şi-n vis,
ca nişte sinucigaşi fericiți
ce coboară lin, tot mai lin, pe prundişuri,
în valuri.
Încă din zori, ziua ne aduna în zâmbetul ei,
în cosmica ei desfătare.
Sorbeam vinul din cupe de flori,
aşezați la o masă de-azur, între lună şi soare.
Azi, unde era zâmbet, e doar o grimasă.
Şerpii alcoolului colindă şi-şi varsă
veninul din casă în casă.
Ochiul secat al izvorului, ochiul lui scurs
se prelinge şi plânge,
lăutarii, beți, în amurg, îşi numără banii
şi se bat pân' la sânge.
În cele din urmă, peste lumea aceasta
perversă, inversă,
cerul trimite, ca atunci, pe Carmel,
un fragment de aversă.
Alergăm sub
norul teribil ce cuprinde
zenitul.
Alergăm, rătăciți, căutând, prin
tenebrele ploii, pe
Ilie Tişbitul.

24

Am reintrat în parcul solitar
Ce găzduieşte şi-astăzi în zadar
Clădirea-n care-am petrecut cândva
Clădirea ce vibra şi viețuia.

Acuma zidu-i scrum şi rumeguş,
E-al şerpilor şi-al viespilor culcuş,
Ferestrele sunt negre, parcă sorb
În hăul lor abisul unui orb.
Pe-alee creşte iarbă, cresc scaieți,
Pe trepte dănțuiesc strigoii beți
Ai unor ani ce iată nu mai sunt
Niciunde : în văzduh sau pe pământ.
Ruină ? E mai mult decât atât.
E-mpărăția marelui urât
Ce creşte ca o plagă zi de zi,
Ce roade tot, profund, din temelii.
Cum să răspunzi estetic şi distant
Fragmentului acesta de neant ?
Mai bine plec. Şi n-o să mai revin
Spre tristul colț de lume în declin
Ce plânge lent, cu lacrimi de gudron.
Adâncul. Nimicirea. Abaddon.

25

Degetul lui Dumnezeu a lovit oraşul
încărcat de blasfemii şi de crime,
l-a lovit cu vijelie şi apă,
şi cu întunecime.
Într-o clipă am devenit nişte umbre, nişte
frunze, nişte aşchii de ramuri,
învălmăşite-n mareea imensă,
în norii lăsați, ca nişte storuri,
la geamuri.
Unde-i trufia ? Unde-i puterea
puterilor noastre ?
Iată stejarii şi plopii se prăbuşesc şi

se frâng, aidoma unor lujere, aidoma
plăpândelor flori răsădite în glastre.
Apele gâlgâie. Apele negre,
înapoi şi-nainte,
ne cuprind în bulboanele lor, în
cumplite aduceri-aminte.
Aici e spărtura prin care
providența inundă istoria,
aici, unde sângele pătează pavaje şi
ziduri, înroşeşte memoria.
Aici, unde sufletul contemplă
cu spaimă tavanul de fulgere,
ca pe-o dorită, teribilă, mântuitoare
mirungere.

26

Semenii
se demonizează treptat. Strada e plină
cu umbrele lor, rătăcind în
neagra lumină.
Soarele însuşi pătrunde cu greu
şi topeşte
pasta aceasta ce fierbe, duhnind,
diavoleşte.
Prin parcuri, câini şi umane rebuturi
pângăresc orizontul, se-ascund
sub nevăzute, dar satanice scuturi.
Strada nu-i stradă, ci drumul
ce duce spre cădere şi moarte ;
ziua nu-i zi, ci răgazul
cumplit ce doar de trecut ne desparte.
Viitor nu există. Casa nu-i casă,

scara nu-i scară.
Coborâm şi urcăm. Ne cuibărim, ca în uter,
în teribila gheară.

27

Una din pedepsele cu care Cel Veşnic
să mă lovească a binevoit
e somnul. Căci nu mai e somn,
ci un delir sinistru, cumplit.
Anecdotica lui e un fel de-agonie.
O trăiesc şi mă zbat, în timp ce negura,
ca un zgripţor, m-acoperă
şi mă sfâşie.
Afară — claxoane, zgomot de paşi,
câini care latră,
toată rumoarea deprimantă, sordidă,
a oraşului-şatră.
Până când zorii, paşnici, jegoşi, mă aduc
iar în stradă,
mă împing în troleibuz (prietenul nostru),
cu adulţi şi copii la grămadă.
Ce-a fost ieri e şi azi. Şi mâine, şi poimâine
la fel o să fie.
Ziua e monotonă şi rea. Seamănă ea însăşi
a insomnie.
Şi iată, treptat, după o impenetrabilă
voinţă, cadenţă,
nu numai somnul, dar şi veghea devine un
chin, penitenţă.
Iată-mă, indecis, fantomatic, pierdut,
ca la jocul de zaruri.
Căci nu pot să aleg. Nu-i nimic de ales

între două coşmaruri.

28

Copacii
florile ochilor şi le-au deschis.
Oraşul (plin de miresme, verdeață şi
flori) ar putea aminti de-un pierdut
paradis ?
Alungați din Eden, alungați din ei înşişi,
mizeri,
fie că-i primăvară, fie că-i vară sau iarnă,
oamenii-s azi ca şi ieri.
Să uit pentru o clipă. Să privesc
lângă râu, cum răsar
flori de-ntuneric, flori de lumină,
ca-ntr-un paşnic coşmar.
Flori reflectate în ochi,
mlădiate în paşi, topite în voce,
flori — mesageri metafizici, ermetici,
înfricoşători —
în lumina feroce.

29

Aprilie a umplut iar oraşul de frunzare şi
flori,
pomii uzi, pomii grei se îneacă în aburi,
în raze, în vâltori de azur, în culori.
Beţivii aspiră alcoolul luminii,
se-mbată,

cu ochii-n văzduh, gâlgâind,
din tăbăcita lor beregată.
S-a înnobilat cât de cât fauna
dezorientată
şi tristă
ce foşgăie-n piață, vociferează, cere,
refuză, insistă.
O durere confuză răsare pe chipuri :
chircită, asemenea pirului
din ridate nisipuri.
Şi iată : un braț nevăzut mă împinge
afară,
spre lumină, spre soare,
un altul m-aduce-napoi, în a solitudinii
infinită splendoare.
Zi de zi o-ntâlnesc pe bătrâna ce-şi
târăşte
coşul cu lapte şi pâine,
zi de zi traversez pasajul obscur,
ce adie a hoit, a şobolani şi a câine.
Zi de zi, câinii înşişi, cerşetorii băloşi
iau în stăpânire oraşul,
zi de zi, soarele ne adună, ca pe nişte
gândaci,
cu mătura lui, cu făraşul.
Fug. Mă afund în peştera sufletului,
în grota lui nesfârşită.
Alerg tot mai adânc. Să uit, să nu-mi
mai aud
eul empiric, trupesc, rămas la intrare,
să nu-l mai aud cum vomită.

Aud, după-amiază, prin somn, vântul
cum se zbate, cum bate,
el, ce mi-a trezit totdeauna în suflet
un tremur adânc, de tinerețe
şi libertate.
Vântul ce umple cu mari zigzaguri
văzduhul,
vântul, asemuit în Scriptură
cu Duhul.
În urma lui, peste oraşul înțesat de beţivi
şi de câini,
vin şi norii şi ploaia.
O lumină scăzută, cu iz de primăvară şi lacrimi,
năpădeşte odaia.
Ar putea fi frumos. Ar putea fi sublim.
Ar fi bine.
Dacă nu ne-am vădi, orişiunde şi-oricând,
prilej de dispreț şi ruşine.
Plouă. Cerşetori zgribuliți. Şefi burtoşi.
Vecinul mergând să-şi bea romul.
Înjurăturile, zbieretele, clevetelile s-au
oprit pentru-o clipă. S-a retras în bârlog
eroarea creației — omul.

31

Sub cerul şi iernatic şi urât,
M-afund în glodul zilei până-n gât,
Simțind pe piept, pe umeri sau pe mâini
Atingeri reci de oameni şi de câini.
Ființa mea-i un geamăt, e un spasm,
Un strigăt mut, un jalnic isihasm,

Căci nu-s în stare duhul să-mi desprind
De trupu-n care pâlpâie tânjind.
Aştept un semn ? Doar crivățul dă zvon
Din miazănoapte — negrul său amvon.
Adâncul. Nimicirea. Abaddon.

32

Casa mea e o insulă pustie,
un luminiş de pădure.
Iar eu sunt un pustnic, cu trupul
secat şi cu pletele sure.
Nu-mi trebuie semeni, nu
mai vreau să citesc nici o carte.
Căci şi unii şi altele nu-nseamnă decât
minciună şi ură şi moarte.
Ascult marea sau vântul unduind în văzduh,
murmurând noaptea-ntreagă.
Duhul îmi picură-n suflet
indicibila-i vlagă.
Somnul e-asemenea veghei, veghea
e-aidoma somnului.
Totul se-amestecă. Totul e pur, ne-nceput,
în grădinile Domnului.
Am uitat cine sunt. Mi-am uitat pergamentul,
mica glorie, pana.
Stau în zori, plin de rouă, pe prag.
Şi privesc : Domnul străbate poiana.

33

Doamne, ştiu bine
Că voi veni, într-o zi,
nenorocitul de mine,
în fața
Celui ce-nseamnă calea,
adevărul şi viața.
Cum voi fi-n stare
eu, care sunt doar
slăbiciune şi disperare,
cum voi putea să m-apropii
de lumina aceea
ce explodează până-n negura gropii ?
Cum voi trece
dincolo de locuri, de vremuri,
eu, care şi-azi,
nu trăiesc, ci,
de fapt, mă cutremuri ?

34

Nu există durere mai mare
decât gândul
că văd lume şi soare.
Era mult, mult mai bine
să rămân un grăunte de vid, un
grăunte de duh ne-ntrupat, un necine.
Numai atunci aş fi fost ce
nu sunt,
numai atunci aş fi fost doar cu Tine.

35

Caut, zilnic, şi jalnic, şi trudnic,
drumul greu şi îngust.
Mă împiedică trupul. Trupul meu
e-un izvor de dezgust.
Văd cum scade, cum se usucă
încet,
cum evoluează spre-alură
de-ascet, de schelet.
Nu mai dorm. Sau când somnul
pătrunde în veghe, confuz,
trupul meu e-un amestec de
văz, de-amintire, de vis, de auz.
Îl zăresc abia, când şi când,
fie-n lut dezmembrat, fie-n
foc şi-n văzduh fluturând.

36

Prin somn, spre zori,
am recitat ***Ecclesiastul***. Fragmente
pe care visul-veghe le-nşiră
sub privirile sale atente.
Ieri-noapte am fost chinuit în infern,
pentru multa mea vină.
Azi-noapte, am fost îndreptat
tot spre-un abis, dar
spre-un abis de lumină.
Căci există şi-un abis de lumină, cum
zicea, acu'-i anu'
(sau poate mai mult),
iubitul meu prieten, mutat la Domnul,
Mircea Ciobanu.

37

Nu mă mai simt în țara mea acasă.
Nu sunt acasă nici printre străini.
Dă-mi Tu, Cel Veşnic, țara luminoasă
În care fi-vom înşine lumini.

Aici, mânați de-al beznelor harapnic,
Huliți de semeni, sfâşiați de câini,
Gustăm plângând din trupul sfintei pâini,
Dorindu-ne plecarea cât mai grabnic.

Şi eu, asemeni, pentru-a câta oară
Cuvintele profetului le spun ?
Destul. Mă ia ! Căci nu sunt eu mai bun
Decât strămoşii mei de-odinioară.

38

Oricât aş vrea, să mă feresc nu pot
de insul psihopat sau idiot.
La fiecare pas îmi iese-n drum
o târfă, un beţiv ori un nebun.
Încât nu-i de mirare că decad
cu nu ştiu câte trepte către iad,
căci sufletul, în preajma lor, îşi pierde
puterea să-i iubească şi să-i ierte.
Demența otrăveşte creatura:
Ucide mila şi hrăneşte ura.

39

Către ce să aspiri ?
În oraşul vuind ca
un cor disonant de tingiri,
diavolul urcă, perfid, în
mişcări, în priviri.
Semeni cerşind. Semeni
visând doar averi şi
deşarte măriri.
Însuți, treptat, încetezi să
te miri.
Încă trăieşti (presupui), fiindcă
încă respiri.
Te priveşti, răstignit, pe
trotuar, pe leproase clădiri.
Către ce să aspiri ?
Către ce-au năzuit cei
umili, cei sublimi,
cei martiri.

40

La fereastră — o stea.
Mi-o arăți.
Una ca ea
va veni într-o zi, să
sfărâme pământu-n bucăți.
Dormi acum. Şi eu voi dormi.
Bolidul acela e-atât de
puternic, atât de cumplit,
că nici nu vom şti…

41

Pe străzile mâncate de vărsat
Plouă din nou, ceţos şi îndesat.
Oraşul îşi înfăşură cu bice
De apă chipul ros de cicatrice.

Încet, încet — şi înspăimântător —
Ţărânile îşi intră-n dreptul lor.
Inundă străzi, le-nceţoşează stopul,
Îşi reclădesc tenace biotopul.

Cumplite rădăcini, ca nişte coarne,
S-au fost pornit asfaltul să-l răstoarne.
Cresc buruieni pe poduri, pe trotuare,
Palpită viermi, insecte, rozătoare.

Ne-amestecăm cu ierburi şi cu câini.
Simţim pământ în gură şi pe mâini.
Pământ şi fum. Şi-un gust defunct şi fad :
Nu spre Eden cădem. Ci către iad.

42

Aud mereu, am mai citit prin ziare
Că lupii-s rari, că specia dispare.
Aşa o fi. Şi nu e de mirare.
De fapt, în lumea ternă şi murdară,
Ce rost ar mai avea cețoasa fiară ?
Ea, care, nicăieri şi niciodată,

Nu s-a lăsat învinsă şi dresată ?
Când lei şi tigri umblă-n două labe,
Dansează după bici şi cară roabe,
Când elefanții-şi plimbă în arene
Imensul monument de lut şi lene,
Făcând să râdă, pentru-un hoit şi-o pâine,
Pe slugile bicisnicului câine,
Doar el, doar lupul singur, stă deoparte,
Nu poate juca dublu, nu se-mparte,
N-amestecă viață şi cu moarte.
Alege şi prigoana, şi pustia,
Îşi poartă, fantomatic, schivnicia,
Ştiind prea bine care este prețul:
Lui, glonțul, poate. Celorlalți — disprețul.

43

În sufletu-mi nocturn şi luminos,
Eu însumi stau în stratul său de jos,
Pe când tot eu aş vrea să fiu, dar nu-s,
În străvezimea lumilor de sus.
Nu-s nici la mijloc. Nu sunt nicăieri.
Sunt un şirag de zboruri şi căderi,
O dâră sângerie în abis,
Scris şi nescris pe-al duhului zapis.
Amestec sunt de bine şi de rău,
Desprins şi nedesprins de chipul Tău.

44

Azi-noapte, printre blocuri, un bețiv

Râdea strident, striga, sporovăia.
Şi-un grup de-aceeaşi teapă-l însoţea,
Încurajând delirul lui tardiv.

Din negura furtunii, glasul Tău
Trecea peste măruntul cartier,
Peste oraşul jalnic, pauper:
Un colţ de lume nul. Nici bun, nici rău.

Tu, Cel Etern, eşti prea-ndurat cu noi.
Nu suntem demni de milă, de mânie,
De iad sau de cereasca-mpărăţie.
Aruncă în neant acest gunoi !

45

Venim, Doamne, venim,
către temeiul dublei păci, către
Ierusalim.
Mulţimile cresc până-n zare, tot
cresc,
urcând, unduind, spre
Ierusalimul Ceresc.
Fiecare umbră, fiecare ins
are-n mână
un toiag de
ţărână.
Fiecare merge şi plânge.
Nu mai poartă-n pietrişul din gură
nici măcar amintirea de carne, de
salivă şi sânge.

46

Octombrie cu soare. Glas de psalmi
adie dizolvat în zorii calmi.
Din loc în loc, pe
boltă — câte-un nor.
Se-anunță un război
nimicitor
şi neamurile curg, la unison,
spre locul prevestit, Harmaghedon.
Se-ndreaptă spre-nceput. Şi
spre sfârşit.
Amin. Revino, Doamne ! Ai venit ?

47

Tot ce-am fost şi-am
trăit,
tot ce sunt e, de fapt, un
regret nesfârşit.
Nici nu ştiu ce-am pierdut. Ce-am
dorit.
Doar atât că nu-l am. Că-a pierit.
Dacă-n moarte se află, pentru
ce-am mai venit ?
De ce sânger şi umblu sub
tăiosul zenit ?
Cineva a greşit ? M-a mințit ?

48

Inscripție pe casa de la țară :
Decazi, sau înfloreşti în primăvară ?
Zambile, spânz, bujori, lângă fântână,
Ridică şi-azi privirea din țărână ?
Şi țesătura țarinei vecine
E-un rai de cârlegei şi de caprine ?…
Dintotdeauna spre întotdeauna,
Pluteau pe râu când soarele, când luna
Şi brazde moi, în boarea diafană,
Curgeau din infinit către **Poiană**…

Otrava amintirii ? Nostalgie ?
Nimic. Numai dezmăț şi sărăcie.
Acelaşi infiltrat de vorbe goale,
Scursoare din ecrane şi jurnale,
Aceleaşi arătări humanoide,
Diseminate-n găşti şi în partide.
Râu mort. Deal sterp. Arinul şi stejarul,
Târâți spre birt, cu umărul sau carul,
Într-un cuvânt : Aceeaşi tevatură,
Unde se bea, se minte şi se fură…

Şi-n mijloc — tu, căsuță de la țară,
Strămoş defunct, care-a uitat să moară.

49

Transcriu radiograma unei zile :
Bărbați, femei sau grupuri infantile
Se dirijează, dis-de-dimineață,
Spre cârciumi, spre tramvaie, sau spre piață.
Apoi — desen confuz. Birouri, ziare,

Tarabe deşirate pe trotuare,
Activităţi diverse, greve, ceartă,
Politică, cerşit, mizerii, artă…
Amiaza cade iute. Şi coboară,
Cu-ntreg acest amestec, înspre seară,
Când liberi (vorba vine !), până mâine,
Se-ntorc, iar, toţi la codrul lor de pâine,
Preocupaţi, desigur, să le-ajungă
Slănina, ceapa, laptele din pungă.
În fine, după cină, insul speră
De la ecran uitarea pasageră,
Scăldată, cald, în umbre şi lumini.
Surpriză, însă ! Tot ce i se-oferă
E un program gândit pentru cretini.

50

Inscripţie pe-analfabeta sapă :
„Zadarnic muşti din lutul fără apă !“
Ştiuletele, şi spicul, şi păstaia
Aşteaptă-acel suport al vieţii — ploaia.
Tânjesc să le cutreiere prin vine
Rapidul şipot, care nu mai vine…
De-o vreme, legănată pe spinare,
Sărmana sapă iese la plimbare,
Alături de-anacronice surate,
Prin lanul de-un hectar şi jumătate,
Unde lăstari cât degetul se-apleacă
Spre glia pârjolită şi săracă.
Scripturile avertizează : Cerul
Va apăsa deasupra ta ca fierul,
Şi vei avea, drept sprijin, sub picioare,
Pământul de aramă arzătoare…

Te-ai tot jucat de-a plata şi răsplata :
Funebra sapă-şi caută lopata.

51

Lumini şi strâmbături. Şi o estradă.
În plină vară, la TV. Vacanța
Sfidează indigența şi distanța :
Orice calic e-n stare să o vadă.
Acele strâmbături demențiale
Sunt numai o fărâmă din spectacol.
Căci însuşi spectatoru-i prins, săracul,
Şi dus de carnavalul vremii sale.

Actori, abstracți, dar crânceni, fiecare,
Pe scenă-n acest teatru troglodit,
Sunt doi : Capitalism fără profit
Şi socialism fără planificare.

52

Inscripție pe-un nesfârşit proiect:
„Abject. Abject. Abject. Abject. Abject.“
Sub, repezite, lăncile de ploaie,
Scot sărăntocii resturi din gunoaie,
Şi-mpart un ciob de os, un colț de pâine
Cu hoitul hămesit al vreunui câine.
O lume subterană, în sporire,
Are sălaş prin ganguri, cimitire,
În gară, pe maidane, prin canaluri,

Departe de-adunări, cancanuri, baluri,
Departe şi de cozile la care
Primesc bătrânii câte-o amânare.
Nu-i nimeni vinovat. Aşa ni-e scrisa.
Dar chipul, ros de vremuri, plânsu-mi-s-a
Când îl zăresc cum, delirant, îşi duce
Destinul amânat lângă o cruce.
Scriptura spune : Strângi exact ce sameni.
Pe-ogoare cresc ciulinii tot mai zdraveni
Şi-agonizează câini şi infraoameni.

53

Spitalul, zumzet, freamăt, ca un stup,
E numai suferință, numai trup.
Dar, răsturnat în marele văzduh
Al verii, îți vorbeşte despre duh.
Aceasta-i rânduiala : Va urca
Ins după ins, la rând, Golgota sa…
Ce mici suntem, ce goi, ce trecători,
Scheletici, plini de răni şi de sudori,
Cu pieptul sau cu pântecul deschis…
Iar dincolo de toate — ce abis !
Te prinde amețeala când priveşti
Mulțimea de ființe omeneşti
Purtând în orice țipăt câte-un cui.
Dar mângâiate blând de mâna Lui.

54

Lăudat să fii, Doamne,

pentru lumină şi soare,
lăudat pentru alba ninsoare,
lăudat pentru ploi, pentru grâne,
lăudat pentru luna şi stelele, ce
clipesc primăvara în râu şi-n fântâne.
Lăudat pentru bucata de pâine,
şi pentru paharul de apă, date mie ieri,
date azi, date mâine.
Lăudat că eşti Duh. Că-mi vorbeşti
fie-n vis, fie-n suferință, fie-n gând.
Fiindcă eşti.
Lăudat pentru-nmiresmatele ierburi. Pentru
frunze şi flori.
Lăudat că-n final mă omori…

55

Mi se pare credibil sau nu,
dar singura absență concretă a
zilei eşti Tu.
A zilei de azi, a zilei de
ieri,
a tuturor inutilelor mele
vegheri.
Noaptea, nu vii. Sau, când, totuşi,
apari,
absența Ta îmi ridică în sânge
nişte lujeri ucigător de amari,
fiindcă absența aceasta-i prea compactă, prea
grea,
încât mă şi mir că o pot
îndura.
E şi acesta un fel de a fi

şi-a nu fi.

Faptul că eşti şi nu eşti
e o zi.

56

Din când în când, în mine însumi, eu
Mi-L amintesc, subit, pe Dumnezeu.
O clipă (vai, ce clipă !) umblu iar
În lumi fără de vreme şi hotar,
În lumea tuturor, şi-a nimănui,
În, nevăzută, concreteţea Lui.

O lume-n care sunt, am fost, eram,
Şi nici n-am bănuit că o ştiam…

57

Noaptea,
pe cerul vânăt şi-nalt,
stele mari, stele mici, ca
nişte candele, ard.
Eu stau sub povara lor şi
Te-aştept.
Muntele poartă sfeşnicul lunii
pe piept.
Chiar dacă-aş trece munţii cu
pasul, marea înot,
tot Te-ai ascunde în
nevăzutul chivot.

Chiar dacă-aş sta zile-n şir,
nopți la rând,
tot m-ai lăsa doritor şi
strivit şi flămând ?
Ca în clipa de-acum, când
m-ating stele mici, stele mari,
ca în clipa de-acum, când doar Tu,
Cel mai prezent decât toate,
dispari.
Poate aceasta-i voința ce-ncerc
s-o cuprind :
Tu să Te afli pretutindeni
şi-oricând,
nefiind.

58

Nimic nou, desigur, sub
lună şi soare.
Fiindcă totu-i oglinda Celui Statornic,
Celui Etern, Celui ce nu cunoaşte schimbare.
Râul nu curge. Ziua nu trece. Frunza nu
moare.
Nici noi nu scădem. Nici noi nu
pierim. Ni se pare.

59

De pe şosea, se
vede muntele cel mai înalt, retezat,
o platformă de piatră, pe

care neatinsele brize se zbat.
De dincolo, lumina văzduhului
abia se arată,
abia amintind lumina
de dincolo încă, ***neapropiată***.
Suntem atât de departe ! Pe
şosea, în cenuşa amiezii,
împărțim lutul, şi iarba, şi
aerul, cu semenii, cu mieii,
cu iezii.
Suntem cumplit de departe ! În față-i
muntele. Şi lumina. Şi norul.
Şi-acea treaptă de piatră-n
văzduh, unde, la răstimpuri, Îți
sprijini piciorul.

60

Pe casa de-alături e
desenată o cruce.
Pe cealaltă, la fel. Drumul însuşi
colindă din răscruce-n răscruce.
Munții revarsă nori de
tămâie din imense potire.
Ceva din noi ştie, ceva din ei
ştie că totul e doar răstignire.
Vântul (sau Duhul) ne-o spune
când vine, ne-o spune când
iarăşi se duce.
Lacrima chiar, căzută pe piatră,
are formă de cruce.

61

Stând pe banca de
lemn, în aroma de mere şi fân,
m-am simțit, dintr-o
dată, bătrân.
Fără spaime, nostalgii, sau regret.
Dimpotrivă, zdrobit şi tăcut, ca un
anahoret.
Nimic nou, nimic vechi între
cer şi pământ.
Numai sufletul meu, palpitând
nevăzut în duhovnicul vânt.
Ca şi trupul, firesc, pământesc,
învelit în lumina către care
tânjesc.
Şi mi-am zis că se poate…
Dumnezeu are grijă de
toate.

62

Vântul adie.
Norii-ating munții cu
aripa lor cenuşie.
Sufletul meu
între cădere şi zbor
se sfâşie.
Halelu Yah! mai apuc să
rostesc. Slavă Ție !

63

În târgul extraplat e toamnă iar.
Aşa cum a mai fost. Şi-o să mai fie ?
Mucegăita ei dulcegărie
Se scurge-n zoaie groase pe trotuar.
Beţivii, fluctuanţi, în lumea lor,
Mănâncă, salivând, de prin gunoaie,
Oştiri de câini se scutură, se-ndoaie,
Se-mperechează-n văzul tuturor.
Spitalu-i arhiplin. În hol, pe scară,
Bolnavi şi rubedenii. Zeci de vraci.
Ce poţi să faci ? Nimic nu poţi să faci :
Spitalu-i plin de dă pe dinafară.
Investitori strategici îşi ridică
Alături mari palate. Pentru ce ?
Ştiut fiind că vila noastră e
O urnă doar, ne-nchipuit de mică...
E toamnă, deci. Haoticul sezon.
Şi vidul din priviri are-o culoare
Cu-ntunecimi agonice şi-amare.
Pe străzi, năluci, incinerate-n soare,
Îmi glăsuiesc, arzând, la unison,
Topite-n trista lor halucinare.
Adâncul. Nimicirea. Abaddon.

64

Fiicele bătrânului nu
l-au uitat, deşi, de fapt,
nu-l mai ţin minte.
El nu le-nvinovăţeşte, el nu

învinovățește niciodată pe
nimeni (poate tocmai de-aceea
nu-l mai țin minte),
el contemplă liniştit marele
râu al timpului (seamănă cu
Ibru, îşi zice),
aşteaptă clipa când îşi
va îmbrățișa mesagerul de
flăcări,
când va intra şi se va
face nevăzut în familia
focului,
când fiicele focului,
nepoții focului vor
deveni
propria sa
familie.

65

În eternitatea bisericii,
brusc,
bătrânului i s-a
deschis dinainte teroarea
abisului,
iată ce-ar putea să
însemne dacă te-aş părăsi,
iată ce-ar însemna să rămâi
fără Mine,
iată această fântână de vid,
rece, umedă, mucedă,
iată golul, iată cutremurul,
iată-te,

singur, strigându-Mă, sprijinit pe
banca de lemn,
înfiorat până-n măduvă, deasupra negurii ultime,
deasupra negurii
primordiale.

66

Din nou răsare soarele-n zadar.
Şi, ca şi ieri, zadarnic va apune.
Zadarnici sori, zadarnicele lune
Măsoară-un timp zadarnic, iar şi iar.
Zadarnic ieşi în prag. Zadarnic pleci.
Şi-apoi te-ntorci. Şi iar le faci cu schimbul.
Străbaţi în van zadarnice poteci,
Căci spaţiu-i mai zadarnic decât timpul.
Şi tu eşti mai zadarnic decât tot.
Şi totu-i mai zadarnic decât tine.
Strivite de mesajul cosmo-glot,
Cuvintele, sărmanele, nu pot
S-absoarbă taina tainicului cod –
Şi vin la uşa Tainei să se-ncline.

67

Aidoma
unei sparte
monade,
casa revarsă, către
Poiană,
limfa ei

de-ntuneric.
Unde e
tatăl?
Cea mai sigură
cale către
cunoaştere
e suferința.
Luna îşi sprijină
fruntea
pe lespedea vidă
a casei.
Unde e
Tatăl?

68

Tatăl
zace de-un
an în țărână.
Acesta-i adevărul
empiric.
Adevărul empiric,
dar nu indubitabil.
Fiindcă noi nu înțelegem
nimic din
tenebrosul sens al
cuvintelor,
nu-nțelegem nimic din
semnificația întâmplărilor,
nu ştim ce înseamnă
sens, întâmplare,
nu ştim ce
înseamnă țărână, a
zăcea, an,

adevăr
şi, mai presus de
toate acestea,
nu ştim dacă
ceea ce numim,
aici, tatăl
nu e cumva
însuşi semnificantul,
ambiguu, adecvat
înțelegerii noastre
începătoşate,
al teribilului
semnificat
numit Tatăl.

69

Tatăl, absent,
a lăsat să cadă,
din mâinile sale
de fum,
ființe şi lucruri.
Şi ele, căzând, se
sparg în nenumărate
fărâme de sens,
pe care vântul le
poartă, pe care
apa le duce.
Apoi, vântul şi apa,
la rându-le,
coboară, fluturând,
în neant, ca nişte
pânze de ceață,

ca nişte eşarfe.
Aceasta e desăvârşirea
nimicului.
Tatăl poate exista
fără lume.
Dar lumea
nu poate
exista
fără Tatăl.

70

Vine seara. Vine
clipa de tihnă.
Vine somnul, vine coşmarul, dar şi
dramul acela divin
de odihnă.
Voi cădea, lin, adânc, în
ghimpatele visuri,
voi pluti, cum se-ntâmplă,
mereu,
în tenebre şi-abisuri.
Dar, alături de-acestea, mi se dă
şi o sfântă uitare.
Domnul revarsă asupră-mi
şi balsam, şi răcoare.
Câteva ceasuri măcar, până
când zorii îmi bat
la fereastră,
cu degetul lor diafan,
de culoare aurie şi-albastră.
Atunci, mă ridic,

şi Domnul, zâmbindu-mi,
mă duce
pe drumul ştiut,
în calvarul ştiut:
un om şi o cruce.

71

Aici punem punct.
Eul, dezbărat de
umilinţele morţii, dezbărat de
lumeasca trufie,
se-ntoarce, nici viu, nici
defunct,
la ceea ce-a fost
înainte să fie.
Se-ntoarce la
acel pre-cuvânt
ce transformă
nimicul în
om de pământ
şi informul în formă.
Se-ntoarce – calmă, nevăzută stihie –
la susurul divin, infinit,
revelat lui Ilie.
La susurul în care
cele ascunse se-ascund
şi cele revelate
îşi au rădăcina.
Se întoarce
la acel întuneric profund,
absolut,

la acel întuneric perfect,
care-i însăşi lumina.

72

Doamne,
tălpile munților
sunt tălpile Tale.
Iată-mă, vin,
pe o cărare
de spini şi pelin,
desenată-n a plângerii vale.
Încă sunt viu,
am trupul de lut şi
privirea sărată.
Vântul morții mă poartă,
ca pe-un bulgăre-fiu
către muntele-tată.
Duh arzând, renăscut,
şi uitucă țărână,
cum am fost
la-nceput,
sub a Domnului talpă,
în a Domnului
mână.

73

Coşuri, cu ofrande şi lumânări,
stau, umăr la umăr, în
întreaga biserică.

Preotul citeşte pomelnicul
morților. Corul
intonează, din umbră,
cântări,
în priveliştea aceasta,
neînchipuit de frumoasă,
eterică.
Afară plouă cețos. Credincioşii
aşteaptă-n pridvor, aşteaptă sub
streaşină, sau
printre morminte.
Împart, apoi, colivă, colaci, cozonaci,
ouă roşii,
spre pomenirea
înruditelor, aşezate-n pământ,
oseminte.
Plouă peste biserica veche, de
lemn, plouă peste ierburi şi
cruci, peste scheletele celor vii, plouă
după o misterioasă măsură.
Copiii mănâncă. Streşinile plâng
hohotind. Şi morții
surâd, cu pietriş, cu
nisip şi
cu apă în gură.

74

Acvila. O vedeam, zi
de zi,
din pragul chiliei.
O vedeam cum plutea
a pluti,

deasupra Pustiei.
Trup eram, întru moarte.
Duh eram, vrând să
zboare.
Eram acvila duhului,
pedepsită să-mi
poarte
lutul în gheare.

75

Nu e nimic mai
minunat,
mai sublim,
în lumea creată de
Iah Elohim,
nu e nimic şi
nici nu a fost
vreodată
ceva mai frumos
decât fânul uitat
din Poiana
uitată.
Fânul, greu de
rouă, de
flori,
traversat de raze şi
de triluri, în
zori,
fânul
răsfirat de
zefirul hai-hui,
fânul pur, ne-nceput,

pe al cărui covor
mi s-a părut
a zări,
când şi când,
urma Lui.

76

Lumina,
ca o maree,
inundă casa,
răvăşeşte grădina,
urcă, împreună cu
soarele,
pe râu, până-n munte,
şi săgetează izvoarele.
Apoi, coboară, şi
iarăşi coboară,
avalanşă
infinit de uşoară,
rămânând neclintită, plină,
întreagă,
din zenit până-n
miezul cetății.
Lumina –
substanță
a eternității.

77

În curtea bisericii,

fânul,
unduind înflorit,
clatină
stâlpii de soare ai
sfericei
bolți de azur şi
de platină.
Ca-ntr-o
celestă icoană,
din zare în
zare,
soarele aprinde, în
fiece palmă-a copacilor, în
fiece candelă argintată a
râului,
o lumânare.
Trec, pe sub streaşina
porții,
trec spre altar,
chipuri de duh şi
țărână.
Adierile zefirului
sunt înşişi
morții,
ce ne prind, cu
sfială,
de mână.

78

La rădăcina celor
ce sunt,
de pildă, la

rădăcina zilei
acesteia,
stă, deopotrivă,
primordialul
Cuvânt
şi fiinţa mea,
tremurătoare, firavă,
ca trestia.
La rădăcina celor
ce-au fost
înainte ca toate să fie,
era doar infinit,
fără sens, fără
rost,
şi doar veşnicie.
La rădăcina celor
ce fi-vor curând,
sub divina, dorita,
clemenţă,
e numai neantul
dintr-un mormânt,
clocotind de
absenţă.

79

Totu-i atât de
frumos! şopteşte Eremitul,
în noaptea plină de nisip şi
de stele, privind
cum un braţ nevăzut
leagănă, lin,
cădelniţa lunii.

Sfinții părinți ai Pustiei
de mult
s-au mutat, cu totul,
trup şi duh,
lângă Domnul.
N-au uitat nimic în nisipuri,
nici măcar urma
trecerii lor sidefii.
Nu te lăsa amăgit.
Stele şi constelații nu sunt
decât schelete de sfinți, risipite
în lutul văzduhului.

80

Stă Eremitul,
cu fruntea
pe grilajul de
lemn,
de la pronaos.
Stă aşa îndelung,
desenat, în azur, ca
un semn, ca un
subțire însemn,
de închinare şi
de repaus.
Sub cerul infinit şi albastru,
în perspectiva
Poienii,
stă, învelit în
raze de
astru,
pierdut în zumzet, în

roiuri de-albine şi
fluturi, în
mirodenii.
Mâinile Domnului,
verzi, străvezii,
mângâie-ntinderea
plaiului.
Astfel încep,
zi de zi,
dimineţile raiului.

81

E atâta lumină!
Toată făptura
Îl aşteaptă pe Domnul
să vină.
Munţii, colinele,
Poiana, izvorul,
toate-şi clamează
în limbajul luminii,
nerăbdarea şi
dorul.
Oamenii doar,
covârşiţi de lumină,
par gârbove semne,
hieroglife de tină.
Au uitat că sunt
duh,
că în ceruri îşi au
şi Stăpânul şi
casa.
Semne sunt, fără

sens.
Îi rosteşte şi-i
scrie,
cu demonica ei asemie,
angoasa.

82

Coborând spre
Poiană,
zefirul străbate
livada
în goană,
legănând tulpinile
ierbii, tulpinile
florilor,
fisurând, ici şi
colo, umbrele
norilor.
Coboară şi
tu
pe urma zefirilor,
coboară şi tu,
spre Poiana în
care
se plimbă, în zori,
desfătat de
răcoare,
printre pomi fericiți,
Dumnezeul Oştirilor.
Sub cerul genezic, sub
al soarelui sfeşnic,
ce uşor te asameni

prototipului veşnic,
în acest paradis
fără oameni!

83

De mult n-a
mai fost
o toamnă ca
asta.
Soarele şi-a construit
adăpost
în bradul vecin
şi-n zori, zi de
zi,
inundă fereastra.
Cerul e-albastru
şi-adânc,
asemenea mărilor şi
oceanelor calme.
Străzile, aleile curg,
potolit, cu oameni cu
tot, spre abis. Copiii nu
zbiară, nu plâng,
adulții parcă-au uitat
de bătăi şi sudalme.
Totul e clar, luminos,
fără greş.
Fiecare cuvânt, fiecare
privire, fiecare salut, fiecare
atingere…

Domnul arată celor

aleşi
un mic paradis,
un eden virtual,
înainte de stingere.

84

Funigeii
se-anină
în razele soarelui
cald,
tăvălit în
rugină.
Sângele, pasul,
privirea
au, dintr-o dată,
o altă
alură.
Înaintează
ritmic
şi larg,
precum valul oceanului,
ce palpită, sub
nori şi sub cer,
cu ţărmul în
gură.
Duhul doar, numai el,
nu-şi schimbă nici
starea,
nici mersul.
Duhul – ax de-argint şi
oţel,
traversând

universul.

85

Vântul
răscoleşte pădurea,
răscoleşte Poiana,
umple,
cu văzduh şi
lumină,
pământul.
Vântul
clatină râul,
vântură marea,
mută, din
nevăzuta lui
temelie,
cuvântul.
Cele ce sunt
îşi modifică, brusc,
aparența.
Dezgolite sub vânt,
cele ce sunt
îşi revelează, ca din
ceață,
esența.
Barierele lumilor cad,
nu-i decât vânt, nu-i
decât suflet,
nu-i decât duh,
din zare în zare.
Acesta e duhul, acesta
e vântul,

pneuma, ***ruah***:
infinit în mişcare.

86

Soare şi nouri. Pe
alocurea, plouă.
Iarba întinde,
până în zare,
marile ei
pavaje de rouă.
Poiana
e-atât de autarhică,
atât de pustie,
încât nimeni, absolut
nimeni,
nu mai poate-n
cuprinderea ei
să-ntârzie.
În afară de
Duhul.
El singur
argintează pârâul,
umbreşte
crucea cărărilor,
umple de sânge
arinii.
Duhul, ***Ruah,***
izvorând,
printre stropii de aur,
dinspre amurg,
dinspre grota
luminii.

87

Nu există nici un fel
de-mpăcare
între apă şi foc,
între soare şi mare.
Şi, aidoma, înțelegere
nu-i
între-un stâlp neclintit
de granit
şi zefirul hai-hui.
Nu există acord
între zori şi
amurg,
între clasicul sud
şi romanticul nord.
Un tăios interval
rupe noaptea de zi,
rupe-un mal de alt
mal.
Toate cele ce sunt
se împart, ne-mpăcat,
între cer şi
pământ,
între lut şi văzduh.
Moartea doar mediază
între carne şi
duh.

88

(***Karma***)

Mă-ntorc, în ziua clară, spre cetate.
Păduri în zare. Albe drumuri. Calme
Păşuni ce ţin amiaza-ntreagă-n palme.
Şi moartea, ce ne mână-ncet din spate.

Spre orice punct, aceeaşi depărtare.
Jur-împrejur, o singură fiinţă —
Îmi amintesc (e, oare, cu putinţă ?),
Îmi amintesc de tine cu oroare.

Se-ntunecă urcuşul. Noaptea vine
Şi mie însumi chipul mi-l arată.
Sunt fericit. Sunt singur. Eu sunt, iată !
În negrul burg e loc doar pentru mine.

89

La capătul
însorit al
singurătăţii
eşti Tu.
La mijlocul
singurătăţii
Te găsesc doar pe
Tine.
Încă de la pasul dintâi
în ale
pustietăţii depărtări
genuine,
am ştiut că

Te-ascunzi
în negarea lui Da,
în afirmarea lui Nu.

90

Există trei niveluri de ființă
Pe verticala fiecărui leat.
Cel mai de jos, elementar şi plat,
E-un fel de somn. E-un vis banal, vegheat
De simțuri, *rațiune*, conştiință.

A doua treaptă, mai anevoioasă,
Atinsă doar de unii, şi având
Ferestre spre niciunde şi nicicând,
Aduce bietul *suflet*, tremurând,
În infinit. Şi omul de pământ,
El, *ha' adham*, departe de Cel Sfânt,
Se umple de teroare şi *angoasă*.

Al treilea şi ultimul nivel,
Cel *revelat*, e mai presus de-aceste
Închipuiri şi-nspăimântări terestre.
Doar duhul se încumetă spre el,
Doar *duhu*-n zboru-i liber către El,
Şoptind, ca ucenicul: Domnul este!

91

Peste tot ce
există,

se prăbuşeşte, în
noapte,
ploaia sinistră.
A pătruns până-n
trup, a
pătruns până-n
sânge, a
pătruns până-n
gând.
Dintr-o zare în
alta,
zac, în apele
somnului,
oameni uzi, de pământ.
Nu tresare
nici unul. Nu
învie
nici unii.

Numai Duhul
se poartă
pe deasupra genunii.

92

Cumplite ploi, cu fruntea lor ridată,
Dragoni lichizi, cețoşi, pedepsitori,
Izbesc în lut, se-nfăşură în nori
Şi prăpădesc sub gheare țara toată.

Pe munți, cad stânci, se zbuciumă păduri,
Puhoaiele tresar din rocă-n rocă.
Iar jos, atâta vezi: Umane guri,

Ce-n mâl şi-n negre ape se sufocă.

Tu, rob viclean! Şi tu, stăpân poltron!
N-ați cunoscut că trebuie să vină
Răsplata pentru merit, pentru vină?
Că, într-o zi, al Judecății Tron
Ne va zvârli-ntre cei care suspină?
Trec monştri uzi prin țara în ruină.
Adâncul. Nimicirea. Abaddon.

93

Printre şanțuri şi
gropi,
printre mari utilaje, şi
grămezi de ciment,
a trecut, dintr-o dată,
în oraşul
răscolit şi dement,
a trecut, pe alături,
volatil, indecis,
izvorât din eter,
zămislit din neant şi
din vis,
a trecut,
şi apoi s-a făcut
din văzut,
nevăzut,
a venit, a trecut,
a pierit –
poate-un nor plin de
lacrimi solare,
poate duhul Poienii,

poate-un crâng
înflorit…

94

Peste suflet
se lasă, uşor,
vulturul nopții,
cu sufocantul său
zbor.
Se lasă şi-ncepe,
nesătul,
să-l sfâşie,
sprijinindu-şi ghearele-n
materia cărnii,
fremătândă şi
vie.
Sufletul, răspândit
chiar în trup,
dar niciunde,
nicicum,
se târăşte, rănit, către-al
zorilor drum,
se târăşte departe,
mereu mai departe,
singur, în imensul deşert,
dintre
viață şi
moarte.

95

Sufletul,
nevăzutul Icar,
încearcă, tragic,
încearcă, iar,
să zboare, adânc, să
se-ascundă,
fie-n veşnica primăvară
de sus,
fie-n eterica
toamnă profundă.
Dar lestu-i prea greu,
prea cumplit.
Legăturile trupului îl
aduc îndărăt, din
zenit,
îl obligă, iarăşi, a
suferi şi a plânge,
în abisul de carne, în
mocirla de sânge.
Căci otgoanele cu
nici un chip nu se
rup.
Infernul e chiar această
repetată
cădere în
trup.

96

Absența e-o prezență negativă,
E-un gol, o aşteptare, o latență.
E moarte şi viață, deopotrivă –

Chiar Domnul, pentru simțuri, e-o absență.
De neatins fiind, şi nevăzută,
Asociind realități contrare,
Absența naşte jale şi frustrare
Şi-un gând de neputință absolută.
Ne-existând, nu poate să se-ascundă.
Ne-existând, nu-şi neagă evidența.
Egale-i sunt teroarea şi clemența…
Absența e-o prezență mult mai cruntă,
Mai greu de îndurat decât prezența.

97

Cad porumbei peste
Piața Centrală,
cad primăvăratice ploi
peste străzi, peste piețe.
Oamenii poartă pânze de
soare pe fețe
şi-n suflet un straniu amestec
de-azur şi lentoare letală.
Iarăşi cresc muguri în
ceața podgoriei,
iarăşi cresc ierburi şi flori din
sinistra țărână.
Şi-asemenea ierbii, şi-asemenea frunzei,
urcă, tacit,
din latența, din
țărâna istoriei,
urcă-n priviri, urcă-n
gând şi în sânge,
urcă, în vidul
lăsat de pârjolul ateu,

lumea păgână.
Întâlnim, aşadar, pretutindeni,
aceiaşi străvechi idolatri,
deghizaţi sub un proaspăt veşmânt,
întâlnim zei citadini şi
zeiţe agreste…
Toate aceste-ntrupări iluzorii
îi dau primăverii un aer
dement şi-un zadarnic avânt.
Toate înoată, absente, în
golul imens. Toate par că nu
sunt… Şi ai zice că sunt…

Numai Tatăl nu este.

98
(CHIPUL)

În ***Facerea – Genesis, Bereshith –*** ,
aşa cum bine ştie orişicare
din cei ce-n studiul ei s-au adâncit
- că-i credincios de rând sau eremit – ,
în ***Facerea***, capitolul cutare,
se scrie clar, se spune desluşit
că Domnul Dumnezeu l-a plămădit
pe-Adam din lut, după-al Său chip slăvit
şi după sfânta Sa asemănare.

Acestea două-s tot ce omul are
în timpul şi în spaţiul infinit.
Atâta numai: ***chip*** şi-***asemănare***.

Dar, vai, asemănarea s-a pierdut,
prin ispitire şi neascultare,
încă de-atunci, de mult, de la-nceput!
Iar chipul, sub cumplita-nsingurare,
a unui univers înduşmănit,
s-a adunat în sine, s-a chircit,
a decăzut din slavă şi splendoare,
a rătăcit, şi iar a rătăcit,
dar n-a găsit nici pace, nici uitare.
Şi iată-l, piere-ncet, schimonosit,
iar moartea-l ia cu totul, şi dispare...

Defunctul ***n-are chip***. S-a reunit
cu lutul dintru care-a fost zidit
şi care-i urcă, lent, prin capilare,
sorbindu-i în tărâmul nesfârşit
al pulberilor vânăta paloare.

De fapt, cel mort e mort dintru-nceput,
de când asemănarea s-a pierdut.
Chipul nu-i chip, când nu-i asemănare.

*

Cat drept aceea-n sinea mea şi zic:
Fiinţa întru moarte nu-i nimic
decât reminiscenţă şi-aşteptare.
Fiinţa-i şansa ce s-a irosit
şi-acum reface-a erelor cărare,
nădăjduind în Cel ce S-a jertfit
în semn de mântuire şi iertare.

Fiinţa-i drumul tragic, istovit,
al ***chipului*** căzut spre-***asemănare***.

99
(OMUL DE CENUŞĂ)

Îți cer un lucru simplu: Când va fi
(E şi uman, e şi divin să fie),
Sã-mi schimbi uscatul trup într-o fãclie
Şi-ntr-un cãuş de pulberi cenuşii.

Sã faci, încet, cu urna câțiva paşi
Pe malul unei ape (ştii tu care),
Al unei ape repezi, sclipitoare,
Şi-n unda-i verde pulberea s-o laşi.

Astfel, va dispãrea, pe veci, caduca
Fãpturã care-am fost şi nu mai sunt:
În volbura amneziculuiprund,
Sub umbra Catedralei Sfântul Luca.

Apoi, sã uiți, desãvârşit, aceste
Mici gesturi despre care ți-am fost scris.
Cãci totu-i mai nimic decât un vis
Şi mult mai trecãtor ca o poveste.

noiembrie 2001

100
(ADAM)

Dezic, şi mă dezic de tot ce am.

*În fapt, ce vrea să-nsemne **a avea**?*
*Sunt singur. Sunt căzut. Sunt **ha'adham*.***
Şi lângă mine stă femeia mea.
Ca ins primordial în Paradis,
N-am ascendenţă. Cât despre urmaşi,
Vrăjmaşi îşi sunt. Şi mie-mi sunt vrăjmaşi.
Urmaşii mei trupeşti m-au compromis.
Iar Eva, dăruită de Acel
Ce m-a creat, e-un dram din trupul meu.
Un unic trup clădim în Dumnezeu.

În lume, deci, suntem doar eu şi El.

_____
*ha'adham (ebr.) – omul de pământ.

R u g ă c i u n e a

r e g e l u i M a n a s e *

Doamne, Atotţiitorule, Dumnezeul părinţilor noştri,
Care-ai legat, prin poruncă, prin cuvântul Tău, marea,
unde mişună făpturi minunate şi monştri ;
Tu, Dumnezeul lui Avraam, al lui Isaac şi-al seminţiei lor
celei drepte,
Tu, Cel ce-ai făcut cerul, cu soare, cu lună şi stele,
şi pământul, împodobit cu-ale munţilor trepte ;
Tu, Cel care adâncul l-ai încuiat, şi, cu înfricoşătorul
şi slăvitul Tău nume, pecete i-ai pus,
Tu, în faţa Căruia toate se tem şi tremură foarte,
fiindcă puterea Ta-i de nespus

şi nimeni nu-i în stare să stea dinaintea
strălucitei Tale măriri,
iar mânia urgiilor Tale e de neîndurat
preastricatelor noastre, păcătoaselor firi !...
Dar nemăsurată şi neajunsă este şi mila îndurărilor Tale.
Tu eşti Dumnezeul cel Preaînalt, îndelung-răbdător,
mult-milostiv, Care găsit-a cu cale
să se îndure, rău să Îi pară
de rătăcirea sărmanului om, de firava-i făptură,
ce se destramă şi trece, ca o umbră solară.
Tu, Doamne, după mulțimea bunătăților Tale,
ai făgăduit pocăință, iertare
celor ce te-au amărât. Şi, milosârd, ai hotărât remuşcare
inşilor căzuți în păcat, cu ştire sau fără de ştire,
pocăință le-ai rânduit, spre limpezire, spre mântuire.
Aşadar, Doamne, Tu, Dumnezeul tuturor celor drepți,
Cel ce veghezi din tărie,
nu lor căință le-ai pus (lui Avraam, lui Isaac şi lui Iacov, care nu Ți-au greşit), ci mi-ai pus mie, pusu-mi-ai mie…
Revarsă asupra țărânii ce sunt dulceața-ndurării,
căci, iată, viața prin minte-mi petrec şi-nțeleg, cu zdrobire,
că am păcătuit mai mult decât nisipul de la marginea mării.
Fără număr sunt nelegiuirile mele. Nedreptățile mele ? Nenumărate.
Încât nu sunt vrednic nici măcar să-mi salt ochii spre cer,
într-atât nemernicia către lut mă abate.
Rele-am făcut, îmi țin capu-n pământ, n-am loc şi răgaz,
n-am strop de hodină.
Sunt strâns în cătuşe de fier, zilele curg,
dar sufletul nicidecum nu mi se-nlumină.
Te-am mâniat, n-am împlinit voia Ta,
n-am păzit poruncile Tale.
Ba, dimpotrivă, am stârnit urâciuni, am sporit în sminteli,
m-am bălăcit în greşale.
Dar, acum, sătul, preasătul de toate acele,

cad, rugându-mă, la bunătatea Ta, şi-mi plec
genunchii inimii mele.
Auzi-mă! Glasul meu urcă la Tine din adâncul
cel mai de jos :
Am păcătuit, Doamne, am păcătuit, şi fărădelegile mele
eu le cunosc !
Însă, rugându-te, cer : Iartă-mă, Doamne, iartă-mă,
nu socoti a mă pierde
în bezna fărădelegilor mele, mucegăită, cumplită,
ca veninul de verde.
Nu mă osândi să rămân, pentru eternitate zăcând,
în întunericul cel fără nădejde, în abis, sub pământ.
Pentru că Tu, Cel Etern, eşti Dumnezeul
celor care se pocăiesc.
Blândeţea arată-Ţi spre mine, nevrednicul,
după marea Ta milă, către care tânjesc.
Şi Te voi preaslăvi, toată viaţa, liber – prin Tine,
viu – întru Tine, smuls din frământare şi chin.
Căci pe Tine Te laudă toate puterile cerului,
şi a Ta este slava, în vecie. Amin !

noiembrie – decembrie 2000

_____

*Stihuire după ultimul text din ***Vechiul Testament***. Manase a domnit în Ierusalim, între anii 693 şi 638 î. Hr., iar rugăciunea sa a fost înălţată pe când se afla rob în Babilon (***IV Regi 21***; ***II Paralipomena 33***).

E p i l o g

De-atâta timp, în lumea de himere,
În lumea iluzorie, şi eu
Am rătăcit. Asemeni lui Orfeu,
Crezând în a cuvântului putere.

Crezând şi totuşi nu. Căci, mai presus
De vorba noastră vană şi firavă,
Resimt Cuvântul răstignit în slavă
Şi-mpurpurat pe crucea lui Iisus.

Încât, sătul de idoli şi eroi
(Eroi când în prim-plan, când în eclipsă),
Pun jos condeiul laic. Scrieţi voi !
Ne revedem după Apocalipsă.

ADDENDA

O arhi-amintire

Era o zi senină, ca şi azi
(Tu, chintesență-a zilelor senine !).
Se destrămau păduri de sumbri brazi
În urmă, pe cețoasele coline.

Călătoream, de mult, către apus
Când drumul m-a adus într-o câmpie

Greu adâncită-n umbra viorie
A codrilor ce-o străjuiau de sus.

Şi te-am zărit. Departe, în amurg,
Fixai curbura unui spațiu care
Înainta treptat în înserare
Cu soarele şi neclintitul burg.

Stăteai pe pod, sub ziduri. Te-am iubit
Acolo chiar, pe dalele curbate,
Şi am rămas cu tine în cetate,
Şi cred că tot acolo am murit...

Uitasem totul: codrii, lungul drum,
Cetatea, podul, gustul gurii tale...
Şi brusc, mi le-am reamintit acum,
Când mi-ai zâmbit ca şi atunci, pe dale.

Totem

Potăile au încolțit un lup.
Le-aude hămăind tot mai aproape.
Fac cerc în jurul lui, să nu le scape,
Se bucură că-l latră şi că-l rup.

Iar el stă neclintit în luminiş,
Sub grei copaci, sub cerul greu, în soare.
Priveşte-n tulburi lumi interioare
Cu ochii verzi şi reci, întredeschişi.

Apoi dispare lin, el ştie cum,
Căci haita latră laş, dar nu se-arată.
Dispare în pădurea eterată
La care nu ajunge nici un drum.

Elegie

Sunt fericit când rup în
palma ei,
trecând prin parc, timizii
cârlegei.
Şi palma ei, la fel ca-n
prima zi,
tresare şi acum a tresări.
Sunt fericit pe strada veche. Ea
e ca şi-atunci, demult, în
preajma mea.
Am străbătut, de nu ştiu câte ori,
aleile cu arbori şi cu
flori,
pe care primăvara a-nceput
acelaşi zumzet arhicunoscut,
cu-aromă de stupină şi de stup.

Doar ea mă mai reţine-n acest trup.

Cântec miezonoptic

bătrânul scrib roteşte-n minte
jocuri de sens şi de cuvinte
el care nu le-a dezmierdat
el ce-i artist nu acrobat
şi totuşi scribul când şi când
împuns de boldul unui gând
simţind în gură fum şi scrum
în ritmul pasului pe drum
îngână rime dulci precum
béni sois-Tu Iah Elohim
noi eremitici sopherim*
the happy few călătorim
către-un celest Ierusalim
către-un sublim Ierusalim
acceptă-ne to sleep to dream

_____
**sopherim* (ebr.) = scribi.

Nirvana

Pierduți fiind, ca-ntr-un abis,
În ziua sumbră şi vulgară,
Să nu te-ndurerezi, mi-ai zis,
Cu glas timid şi indecis,

Ce-ți spun acum să nu te doară.
Dar am visat acelaşi vis
Azi-noapte, pentru-a treia oară.

Murisem. Şi-n văzduhul pur
Al celor care nu există,
Pluteam: un fluture de-azur,
Fără esență şi contur.
Nici pomeneală să fiu tristă,
Să simt regret, teroare, vină,
Disarmonie, armonii...
Nimic din toate-acestea. Ci
O fericire genuină.
N-am întâlnit nici morți, nici vii,
Nici timp, nici spațiu, noapte, zi...
Zburam, cu aripi străvezii,
Precum lumina în lumină.

Nu erau ceruri, nici pământ.
Dar nici nu le doream. O, nu !
Mă stăpânea un singur gând:
Să te găsesc, să fii şi tu
Cu mine, unde eu eram.
Un gând, ca un fuior de vânt,
Un gând, ce mă purta vibrând.
Te căutam, te căutam,
Zbor lângă dor adăugând.
Te căutam. Şi-mi petreceam
Eternitatea căutând.

2011, decembrie

Añoranza

Oraş patriarhal, uituc, uitat,
Cu parc şi râu, cu munții-nvecinat,
În floare şi-n mireasmă scufundat…
Tu, urbea fericită, de-altădat'!

Te-am cercetat, prin ani, din când în când,
Şi te-am aflat acelaşi, dormitând,
Sub arşiță, sub ploaie, şi sub vânt.

Punct fix, precum o pajură-n zenit,
Cu fontă-n plisc şi gheară de granit,
Exact ce-ai ignorat te-a nemurit.

Oraş uituc, oraş de neuitat,
Din care-am fost, pe vremuri, alungat.

18 martie 2012

Progres

În jur – o lume liberă, ce ştie
Să-şi ia destinu-n propriile-i mâini!
Astfel: ucide feți, adoră câini
Şi-n loc de pensii, fabrică sicrie.

Elita-i nulă: Vipuri şi vedete.
Elevi drogați. Studenți analfabeți.
Fecioare hăcuite de chiurete
Îmbrățişează-n public proxeneți.

Dezmăț. Minciună. Ură. Sărăcie.

Largi spații de manevră pentru hoți.
Soți decuplați. Familii fără soți.
Poligamie. Sex. Poliandrie.

Păgână, primitivă-nvălmăşeală,
Cu oameni morți, deşi pretind că-s vii.
Sclavia cea mai cruntă-ntre sclavii
E-această libertate infernală.

Ce bine că nu sunt de capul meu!
Că rob am fost. Şi sunt. Şi-o să rămân.
Ce bine că slujesc sub un stăpân.
Şi că stăpânu-acela-i Dumnezeu.

2007

Heiligenblut

De pe platforma muntelui înalt,
privesc înspre tărâmul celălalt,
privesc înspre tărâmul nevăzut,
hrănindu-mă cu Duh.
Heiligenblut.

Pe rampa de azur şi de argint,
învăț să plec, să uit, să mă desprind,
hrănindu-mă cu silex şi granit.
Heiligenblut: Pridvor spre infinit.

3 august 2012, Heiligenblut

Fiul risipitor

Îndură-Te…După atât ocol,
Prin multe şi mărunte alte case,
Mă aflu iar la porțile-Ți frumoase,
Aşa cum m-ai făcut: curat şi gol.

Cine mi-a dat îndemnul să colind?
Şi să mă-ntorc la vechea-mi casă, Cine?
Trezit ca dintr-un vis, revin la Tine,
Căci am umblat destul, nemernicind.

Aidoma cu penitentul fiu,
Încep viața mea de după viață.
Voi sta curând cu Domnul față-n față –
Cum am şi stat mereu, fără să ştiu.

2 august 2012, Bad Hofgastein

Samsara

Suferința o poți defini
foarte uşor.
E rana, desenată, în
zigzag, pe picior,
e stativul, perfuzia,
spasmul ce scutură ființa

în clipa injecției
intravenoase,
e carnea, ea însăşi spasmodică,
subțiată, de-atâta durere, pe
oase,
suferința-i delirul
dintre anestezie şi
veghe,
e atacul de panică, e
singurătatea de gheață
a eului,
învelită în trupul strivit,
chinuit, ca într-o
tot mai străină şi
mai potrivnică zeghe.
Suferința-i, pare-se, limfa
acelui primordial,
genezic eşec,
suferința are, se zice, un metafizic
temei.
Ci iat-o: E aici, e alături, e
tresărirea inconştientă
a mâinilor şi a
pleoapelor *ei*.
Mi se scurge, prin gânduri, ca
un negru culbec.
E privirea
care mă-ntâmpină
când intru pe uşa
salonului 3,
e privirea ce mă-nsoțeşte,
imensă,
când plec.

Ibru

Izvoditoru-acestor stihuri ştie
Că, isprăvindu-şi truda, pune punct

La scriitură şi biografie,
Că, deşi viu, de-acuma, e defunct.
(Din milă şi dezgust, nu din trufie).
Să nu vă mire, deci, că-nchide uşa
Spre lume, ireal şi solitar.
Că îşi desface lanțul şi cătuşa
Ce l-au legat de semeni în zadar.
Atât mai vrea: Să-i presărați cenuşa
Fie-ntr-un râu subcarpatin, solar
(În Sohodol, în Ibru sau Gomnuşa*),
Fie-ntr-un râu ce curge-n alt hotar
(Verzui ca spânzul, reavăn ca scoruşa) –
În Gange, Mississippi, în Isar…**

În *Sohodol*, în *Ibru*, în *Gomnuşa*…

---

*Cursuri de apă, pitoreşti cândva, ce întregeau farmecul edenic al peisajului în care autorul şi-a petrecut copilăria.
***Die Isar*: Râu sublim, ce traversează un mare oraş din Europa.

Cuprins

Notă asupra ediției

Cuvânt înainte de Andrés Sánchez Robayna

Prefață: Cezarina Adamescu – Poet vorbind cu Dumnezeu

Prolog (În tăcere)
1 – 87
88 (Karma)
89- 97
98 (Chipul)

99 (Omul de cenuşă)
100 (Adam)
Rugăciunea regelui Manase
Epilog

Addenda
O arhi-amintire
Totem
Elegie
Cântec miezonoptic
Nirvana
Añoranza
Progres
Heiligenblut
Fiul risipitor
Samsara
Ibru